

Stavbe

Katalogski zapisi spremljanja izvajanja ukrepov

Ime instrumenta	Strateške podlage		Vrsta instrumenta	Odgovornost	Priporočila
SPODBUJANJE ENERGETSKE UČINKOVITOSTI IN RABE OBNOVLJIVIH VIROV ENERGIJE V STAVBAH NA SPLOŠNO					
Spremembe in dopolnitve predpisov za energetska učinkovitost stavb	OP TGP	✓	predpis	MOP, MZI DE	da
	AN URE	✓			
Prenova stavb kulturne dediščine in drugih posebnih skupin stavb	OP TGP	✓	sklop instrumentov	MZI DE, SVRK, MK	da
	AN URE	✓			
	OP EKP	✓			
Energetsko pogodbeništv	OP TGP	✓	ekonomski	MZI DE	da
	AN URE	✓			
	OP EKP	✓			
Izdelava trajnostnih kriterijev za stavbe	AN URE	✓	načrtovanje	MOP, MZI DE	da
SPODBUJANJE ENERGETSKE UČINKOVITOSTI IN RABE OBNOVLJIVIH VIROV ENERGIJE V STAVBAH V GOSPODINJSTVIH					
Shema pomoči za učinkovito rabo energije v gospodinjstvih za ranljive skupine prebivalstva	OP TGP	✓	ekonomski (finančne spodbude) in podporne aktivnosti	MZI DE, Eko sklad, ENSVET, MOP, MDDSZEM	da
	AN URE	✓			
	OP EKP	✓			
Finančne spodbude za energetska učinkovitost in rabo OVE v stanovanjskih stavbah	OP TGP	✓	ekonomski (finančne spodbude)	MZI DE, MOP, Eko sklad, MKGP, MK	da
	AN URE	✓			
	OP EKP	✓			
	AN OVE	✓			
Instrumenti za financiranje prenove v stavbah z več lastniki	OP TGP	✓	ekonomski, predpisi	Eko sklad, MZI DE, MOP	da
	AN URE	✓			
Obvezna delitev in obračun stroškov za toploto v večstanovanjskih stavbah	OP TGP	✓	predpis	MZI DE	/
	AN URE	✓			
Energetsko svetovalna mreža za občane – ENSVET	OP TGP	✓	informiranje / ozaveščanje	MZI DE, Eko sklad, MOP	da
	AN URE	✓			
Sheme povratnih sredstev za energetska učinkovitost v gospodinjstvih: posojila Eko sklada in spodbude drugih ponudnikov zelenih posojil za stanovanjski sektor	OP TGP	✓	ekonomski	Eko sklad, MOP, poslovne banke	da
	AN URE	✓			
Delitev spodbud med lastnike in najemnike v večstanovanjskih stavbah	AN URE	✓	predpis, spodbude	MZI DE, MOP	da
Vzpostavitev jamstvene sheme	AN URE	✓	ekonomski (finančne spodbude)	Eko sklad, MZI DE, MOP	da
SPODBUJANJE ENERGETSKE UČINKOVITOSTI IN RABE OBNOVLJIVIH VIROV ENERGIJE V STAVBAH JAVNEGA SEKTORJA					
Upravljanje z energijo v javnem sektorju	OP TGP	✓	drugo (spremljanje, poročanje in podporne aktivnosti)	MZI DE, MJU, MP	da
	AN URE	✓			
Sheme povratnih sredstev za energetska učinkovitost v javnem sektorju	OP TGP	✓	ekonomski	Eko sklad, MOP, MZI DE	da
	AN URE	✓			

Ime instrumenta	Strateške podlage		Vrsta instrumenta	Odgovornost	Priporočila
Nepovratne investicijske finančne spodbude za energetska sanacija stavb v javnem sektorju, usmerjene v povečanje deleža projektov izvedenih z energetskim pogodbeništvom	OP TGP	✓	ekonomski (finančne spodbude)	Mzi DE, Eko sklad	da
	AN URE	✓			
	OP EKP	✓			
Zagotavljanje kakovosti projektov energetske prenovne stavb v javnem sektorju	OP TGP	✓	sklop instrumentov	Mzi DE, projektna pisarna	da
	AN URE	✓			
Projektna pisarna za energetska prenova javnih stavb	AN URE	✓	drugo (organizacijski ukrep)	Mzi DE	da
	OP EKP	✓			
	AN OVE	✓			

SPODBUJANJE ENERGETSKE UČINKOVITOSTI IN RABE OBNOVLJIVIH VIROV ENERGIJE V STAVBAH NA SPLOŠNO

SPREMEMBE IN DOPOLNITVE PREDPISOV ZA ENERGETSKO UČINKOVITOST STAVB

SPLOŠEN OPIS

OZNAKA INSTRUMENTA	OP TGP: NS-1 AN URE: V.1 DSEPS 2050: S-1	
UČINEK V SEKTORJU	stavbe – splošno	
VPLIV NA SEKTOR ETS ALI NEETS	neETS <input checked="" type="checkbox"/>	ETS <input type="checkbox"/>
TGP NA KATERE VPLIVA INSTRUMENT	ogljikov dioksid (CO ₂)	
VRSTA INSTRUMENTA	predpis	
ODGOVORNOST ZA IZVAJANJE	MOP, MzI DE	
NA KATERE CILJE VPLIVA INSTRUMENT	zmanjšanje rabe energije <input checked="" type="checkbox"/> zmanjšanje emisij TGP <input checked="" type="checkbox"/> povečanje rabe OVE <input checked="" type="checkbox"/> drugo: _____ <input type="checkbox"/>	
KRATEK OPIS	Predvidena je dopolnitev obstoječih predpisov (npr. PURES) z zahtevami za uvajanje skoraj ničenergijskih stavb in njihova nadgradnja glede zahtev za prenavo stavb, rabo OVE v stavbah in zmanjševanja emisij TGP v življenjski dobi.	

PRAVNE IN STRATEŠKE PODLAGE

EU ZAKONODAJA	Direktiva 2010/31/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. maja 2010 o energetske učinkovitosti stavb, UL L 153 Direktiva (EU) 2018/844 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o spremembi Direktive 2010/31/EU o energetske učinkovitosti stavb in Direktive 2012/27/EU o energetske učinkovitosti, UL L 156
NACIONALNE PRAVNE PODLAGE	Zakon o učinkoviti rabi energije (ZURE), Ur. l. RS, št. 158/20
NACIONALNE STRATEŠKE PODLAGE	Operativni program ukrepov zmanjšanja emisij toplogrednih plinov do leta 2020 (OP TGP) Akcijski načrt za energetske učinkovitost za obdobje 2017–2020 (AN URE) Dolgoročna strategija za spodbujanje naložb energetske prenave stavb (DSEPS) iz leta 2015 in njena dopolnitev iz leta 2018 Akcijski načrt za skoraj nič-energijske stavbe za obdobje do leta 2020 (AN sNES) Celoviti nacionalni energetske in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), za obdobje 2021–2030 Dolgoročna strategija energetske prenave stavb do leta 2050 (DSEPS 2050)

IZVAJANJE INSTRUMENTA V LETU 2020

POTEK IZVAJANJA V skladu z 9. členom *Direktive o energetske učinkovitosti stavb 2010/31/EU (direktiva EPBD; revizija z Direktivo (EU) 2018/844)* je bilo v *Energetskem zakonu (EZ-1)* iz leta 2014 opredeljeno, da morajo biti od 31. decembra 2018 dalje skoraj ničenergijske vse nove stavbe, ki jih javni organi uporabljajo kot lastniki, po 31. decembru 2020 pa tudi vse ostale nove stavbe. V ta namen je bila skladno z *AN URE* in tudi *AN sNES* predvidena prenova PURES, med drugim tudi dopolnitev z minimalnimi tehničnimi zahtevami za skoraj ničenergijsko stavbo. Da morajo biti skoraj ničenergijske vse nove stavbe sedaj v 25. členu opredeljuje *Zakon o učinkoviti rabi energije (ZURE)* iz leta 2020, ministrstvo pa mora v ta namen pripraviti izračun minimalnih zahtev glede energetske učinkovitosti stavb in njihovih elementov.

Proces za pripravo *Pravilnika o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o učinkoviti rabi energije (PURES-2)* in pripadajoče *Tehnične smernice za graditev TSG-1-004:2010 Učinkovita raba energije*, ki se je začel leta 2015, tudi leta 2020 ni bil zaključen. Osnutek novega PURES je še vedno v pripravi, kar otežuje izpolnjevanje zahtev iz direktive EPBD in ZURE.

DOSEŽENI UČINKI Učinki instrumenta so posredni, zato njihovo spremljanje ni predvideno.

PREDVIDENO IZVAJANJE INSTRUMENTA V OBDOBJU 2021–2022

PREDVIDENO IZVAJANJE Uveljavitev novega PURES je bila v skladu z *NEPN* predvidena za leto 2020. V *DSEPS 2050* je sprejetje novega PURES načrtovano za leto 2021. V istem dokumentu je predvideno tudi, da se bo PURES redno posodabljal v skladu z zahtevami direktiv EPBD in EED.

PREDVIDENI UČINKI Učinki instrumenta so posredni, zato njihovo spremljanje ni predvideno.

PRIPOROČILA ZA ODLOČANJE

Za izpolnjevanje zahtev iz direktive EPBD in ZURE je nujno, da MOP čim hitreje zagotovi uveljavitev novega PURES. Pri pripravi PURES je treba upoštevati smernice iz *DSEPS 2050*.

VIRI PODATKOV

- MOP, Mzi DE
- Dolgoročna strategija energetske prenove stavb do leta 2050 (DSEPS 2050), Vlada RS, februar 2021 (https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/dseps/dseps_2050_final.pdf)

DATUM PRIPRAVE

9. julij 2021

PRENOVA STAVB KULTURNE DEDIŠČINE IN DRUGIH POSEBNIH SKUPIN STAVB

SPLOŠEN OPIS

OZNAKA INSTRUMENTA	OP TGP: NS-6 AN URE: J.6 OP EKP: prednostna os 4, prednostna naložba 4.1 DSEPS 2050: S-2	
UČINEK V SEKTORJU	stavbe – splošno	
VPLIV NA SEKTOR ETS ALI NEETS	neETS <input checked="" type="checkbox"/>	ETS <input type="checkbox"/>
TGP NA KATERE VPLIVA INSTRUMENT	ogljikov dioksid (CO ₂)	
VRSTA INSTRUMENTA	sklop instrumentov	
ODGOVORNOST ZA IZVAJANJE	Mzi DE, SVRK, MK	
NA KATERE CILJE VPLIVA INSTRUMENT	zmanjšanje rabe energije <input checked="" type="checkbox"/> zmanjšanje emisij TGP <input checked="" type="checkbox"/> povečanje rabe OVE <input type="checkbox"/> drugo: _____ <input type="checkbox"/>	
KRATEK OPIS	V okviru ukrepa bodo pripravljena merila za prenovo stavbne kulturne dediščine in drugih posebnih skupin stavb. Predvidena je izvedba demonstracijskih projektov, razvoj in uvajanje primernih tehnologij, vzpostavitev sheme finančne podpore in zagotovitev finančnih sredstev za obdobje 2014–2020.	

PRAVNE IN STRATEŠKE PODLAGE

EU ZAKONODAJA	/
NACIONALNE PRAVNE PODLAGE	/
NACIONALNE STRATEŠKE PODLAGE	Operativni program ukrepov zmanjšanja emisij toplogrednih plinov do leta 2020 (OP TGP) Akcijski načrt za energetske učinkovitost za obdobje 2017–2020 (AN URE) Dolgoročna strategija za spodbujanje naložb energetske prenove stavb (DSEPS) iz leta 2015 in njena dopolnitev iz leta 2018 Operativni program za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020 (OP EKP) Celoviti nacionalni energetski in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), za obdobje 2021–2030 Dolgoročna strategija energetske prenove stavb do leta 2050 (DSEPS 2050)

IZVAJANJE INSTRUMENTA V LETU 2020

POTEK IZVAJANJA	Instrument se je tudi v letu 2020 izvajal samo delno. V izvajanju je bil pilotni projekt energetske prenove petih stavb Ministrstva za kulturo, s skupno tlorisno površino skoraj 55.500 m ² , po modelu energetskega pogodbenišтва. V okviru razpisov za energetske prenove stavb javnega sektorju v OP EKP se za stavbe kulturne dediščine še naprej upoštevajo specifična merila za ocenjevanje, in sicer se lahko v izračunu upošteva tudi prihranek tistih ukrepov,
-----------------	--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

ki jih zaradi varovanja kulturne dediščine ni mogoče izvesti v celoti ali delno. Omenjena merila so vključena v *Navodila za delo posredniških organov in upravičencev pri ukrepu energetske prenove stavb javnega sektorja*. Navodila so bila leta 2020 dvakrat posodobljena, pri čemer za same stavbe kulturne dediščine ni bilo sprememb, se je pa za vse stavbe spremenil predvideni finančni vzvod. S sredstvi evropske kohezijske politike bo sedaj sofinanciranih 49 % upravičenih stroškov operacije, prej 40 %.

DOSEŽENI UČINKI Spremljanje učinkov je predvideno samo za pilotni projekt, ki pa leta 2020 še ni bil izveden.

PREDVIDENO IZVAJANJE INSTRUMENTA V OBDOBJU 2021–2022

PREDVIDENO IZVAJANJE	<p>Pilotni projekt bo predvidoma končan v letu 2022.</p> <p>V <i>NEPN</i> in <i>DSEPS 2050</i> je za leto 2021 načrtovana priprava meril za določanje upravičenih stroškov za trajnostno energetske prenove teh skupin stavb, za leto 2022 pa zagotovitev sofinanciranja, prilagojenega tem ciljnim skupinam, v okviru kohezije (npr. tudi v ločenih razpisih oz. pozivih).</p> <p>Z <i>DSEPS 2050</i> so za leto 2022 dodatno predvidene spremembe na področju lokalne fiskalne zakonodaje. Zagotovljena naj bi bila večja avtonomija lokalne samoupravne skupnosti pri oblikovanju virov fiskalnih prihodkov oziroma gospodarjenju z njimi za možnost oblikovanja sklada za finančne spodbude zasebnim lastnikom stavb kulturne dediščine za njihovo energetske prenove. Za leto 2023 je potem načrtovana še dopolnitev <i>Smernic za energetske prenove stavb kulturne dediščine</i> z novostmi in spremembami v zakonodaji in strateških dokumentih, nadgradnjo tehničnih vsebin, oblikovanjem priporočenih faz projekta celovite energetske prenove stavb kulturne dediščine, opisom primerov dobrih praks ter prenosom izkušenj iz razpisov za sofinanciranje energetske prenove stavb iz kohezijskih sredstev.</p>
PREDVIDENI UČINKI	<p>V okviru pilotnega projekta je predvideno:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zmanjšanje rabe energije: 3,5 GWh/leto • povečanje proizvodnje energije iz OVE: 81 MWh/leto • zmanjšanje emisije CO₂: 0,9 kt/leto

PRIPOROČILA ZA ODLOČANJE

Po podatkih iz *DSEPS 2050* je v Sloveniji po predpisih s področja varstva kulturne dediščine zavarovanih 35.200 stavb ali 12,5 milijona m² neto tlorisnih površin. Ta stavbni delež za skupno energetske bilanco države sicer ni ključen, če pa bomo dosegli boljšo energetske učinkovitost varovanih stavb tako, da se ohranijo njihove varovane vrednote, bo energetska prenova prispevala k večjemu ohranjanju dediščine tudi v prihodnje¹. S tega vidika je zato pomembno, da se čim prej začne z izvajanjem instrumenta v skladu s smernicami iz *NEPN* in *DSEPS 2050* ter tako spodbudi in zagotovi tudi ustrezno energetske prenove stavb kulturne dediščine in drugih posebnih skupin stavb.

VIRI PODATKOV

- MzI DE, Projektna pisarna za energetske prenove
- MzI, Navodila za delo posredniških organov in upravičencev pri ukrepu energetske prenove stavb javnega sektorja, različica 1.09, oktober 2020 (https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/podrocja/energetika/javne_stavbe/navodila_pp/ndpo/ndopeps_9.pdf)
- Dolgoročna strategija energetske prenove stavb do leta 2050 (*DSEPS 2050*), Vlada RS, februar 2021 (https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/dseps/dseps_2050_final.pdf)

¹ Vendramin et al., 2016. Smernice za energetske prenove stavb kulturne dediščine, MzI, MK, Ljubljana.

DATUM PRIPRAVE

9. julij 2021

ENERGETSKO POGODBENIŠTVO

SPLOŠEN OPIS

OZNAKA INSTRUMENTA	OP TGP: OS-11 AN URE: H.1 OP EKP: prednostna os 4, prednostna naložba 4.1 DSEPS 2050: S-3	
UČINEK V SEKTORJU	stavbe – splošno	
VPLIV NA SEKTOR ETS ALI NEETS	neETS <input checked="" type="checkbox"/>	ETS <input type="checkbox"/>
TGP NA KATERE VPLIVA INSTRUMENT	ogljikov dioksid (CO ₂)	
VRSTA INSTRUMENTA	ekonomski	
ODGOVORNOST ZA IZVAJANJE	Mzi DE	
NA KATERE CILJE VPLIVA INSTRUMENT	zmanjšanje rabe energije <input checked="" type="checkbox"/> zmanjšanje emisij TGP <input checked="" type="checkbox"/> povečanje rabe OVE <input checked="" type="checkbox"/> drugo: elektromobilnost _____ <input checked="" type="checkbox"/>	
KRATEK OPIS	Vzpostavljeno je podporno okolje za izvedbo ukrepov energetskega pogodbeništv (EPO) in spodbujanje izvajanja projektov pogodbenega zagotavljanja prihrankov energije, še zlasti v okviru celovite energetske prenove stavb javnega sektorja in znotraj tega osrednje oziroma ožje vlade. Predvideni so tudi razvoj in testiranje novih finančnih produktov, izvedba pilotnih projektov, zagotovitev sistemskih spodbud za pripravo projektov EPO, vzpostavitev sistema za kvalifikacijo ponudnikov EPO in usposabljanje odgovornih za energetske prenove na vseh ravneh priprave in izvedbe projekta EPO.	

PRAVNE IN STRATEŠKE PODLAGE

EU ZAKONODAJA	Direktiva 2012/27/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o energetske učinkovitosti, UL L 315 Direktiva (EU) 2018/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o spremembi Direktive 2012/27/EU o energetske učinkovitosti, UL L 328
NACIONALNE PRAVNE PODLAGE	/
NACIONALNE STRATEŠKE PODLAGE	Operativni program ukrepov zmanjšanja emisij toplogrednih plinov do leta 2020 (OP TGP) Akcijski načrt za energetske učinkovitost za obdobje 2017–2020 (AN URE) Dolgoročna strategija za spodbujanje naložb energetske prenove stavb (DSEPS) iz leta 2015 in njena dopolnitev iz leta 2018 Operativni program za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020 (OP EKP) Celoviti nacionalni energetske in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), za obdobje 2021–2030

Dolgoročna strategija energetske prenove stavb do leta 2050
(DSEPS 2050)

IZVAJANJE INSTRUMENTA V LETU 2020

POTEK IZVAJANJA V obdobju 2016–2020² je bilo v okviru razpisov/povabil za energetske prenove stavb občin ter ožjega in širšega javnega sektorja ter izvedbo pilotnih projektov v okviru izvajanja OP EKP skupaj odobrenih 83 projektov³. Po modelu pogodbenega zagotavljanja prihrankov energije se izvaja 36 projektov, kar je 43 % vseh, ki pa predstavljajo skoraj tri četrtine neto tlorisne površine vseh v energetske prenove zajetih stavb. Pri projektih energetske prenove občinskih stavb je bil največji delež projektov EPO dosežen v okviru razpisa JOB-2018, ko je bilo z njimi zajetih 95 % vse neto tlorisne površine. V okviru razpisa JOB-2020 je bil ta delež 65-odstotni. Do konca leta 2020 je bilo končanih 22 projektov EPO s skupno 148 stavbami in slabimi 364.000 m² neto tlorisne površine.

Leta 2019 je bil objavljen poziv k oddaji prijav za sofinanciranje izdelave tehnične in ekonomske dokumentacije za projekte energetske prenove javnih stavb iz sredstev mednarodne tehnične pomoči ELENA (projekt GovDER). Razpisanih je bilo 1,6 milijona evrov, prijavljenih pa 5 operacij, ki so bile podprte z 261.000 evri sredstev. Leta 2020 je bil objavljen nov poziv (TP ELENA 2020), ponovno s skupno višino predvidenih sredstev 1,6 milijona evrov in zadnjim rokom za oddajo prijave februarja 2021. Na ta poziv je prijavljenih 16 operacij, predvideni znesek sofinanciranja iz sredstev tehnične pomoči ELENA pa znaša dobrih 666.000 evrov. Upravičenci, to so osebe ožjega javnega sektorja in osebe širšega javnega sektorja, katerih ustanovitelj je država, ki jim je bila projektna dokumentacija potrjena, se nato lahko prijavijo na povabila za kohezijska sredstva, namenjena energetski prenovi stavb (glej instrument [Nepovratne investicijske finančne spodbude za energetske sanacije stavb v javnem sektorju, usmerjene v povečanje deleža projektov izvedenih z energetskim pogodbeništvom](#)). Do zdaj ni bila za ta sredstva prijavljena samo ena od operacij, ki je prejela sredstva TP ELENA, saj je med pripravo projektna dokumentacije izkazalo, da je potrebno objekt najprej statično sanirati.

Usposabljanje akterjev, vključenih v pripravo in izvedbo projektov EPO, se tudi leta 2020 še ni izvajalo.

Na seznamu ponudnikov energetskih storitev – model pogodbenega zagotavljanja prihrankov energije, ki je objavljen na spletni strani MzI, je trenutno 8 ponudnikov, kar je dva več kot leto prej.

DOSEŽENI UČINKI Z izvedbo projektov EPO, ki so bili podprti z nepovratnimi sredstvi v okviru OP EKP, je bilo leta 2020 doseženo:

- zmanjšanje rabe energije: 10,0 GWh/leto
- povečanje proizvodnje energija iz OVE: 2,9 GWh/leto
- zmanjšanje emisije CO₂: 2,3 kt CO₂/leto

Učinki so bili povzeti po projektni dokumentaciji. Podatki še niso dokončni.

PREDVIDENO IZVAJANJE INSTRUMENTA V OBDOBJU 2021–2022

PREDVIDENO IZVAJANJE Oktobra leta 2020 so bila v okviru OP EKP ponovno razpisana sredstva za energetske prenove stavb občin ter ožjega in širšega javnega sektorja v skupni vrednosti 58,5 milijonov evrov (razpisi/povabila JOB_2021, OJS 2021 in ŠJS 2021). Izvajalo se bo še 8 projektov EPO, za katere so bila sredstva v

2 Povzeto je stanje za obdobje, ko se projektom EPO za energetske prenove stavb javnega sektorja dodeljujejo nepovratna sredstva v okviru OP EKP. Projekti EPO v Sloveniji se drugače izvajajo že od leta 2001, in sicer predvsem v občinah.

3 Odstopi v to številko niso vštet.

OP EKP odobrena v okviru razpisov/povabil, objavljenih do konca leta 2020. Projekt GovDER je v fazi zaključevanja, zaključen naj bi bil do konca leta 2021.

V okviru projekta *LIFE IP CARE4CLIMATE* je bil kot obetaven finančni instrument za celovito energetske prenovi večstanovanjskih stavb, poleg financiranja s kombinacijo kredita v breme rezervnega sklada in nepovratnih sredstev, izbran tudi finančni instrument energetskega pogodbeništv, kjer gre za celovito prenovi večstanovanjskih stavb, sofinancirano s strani podjetij za energetske storitve. Eko sklad, ki je nosilec izvajanja tega finančnega instrumenta, je 20. 8. 2021 objavil [javni razpis](#) za pilotne projekte celovite prenovi večstanovanjskih stavb po modelu energetskega pogodbeništv. Za podrobnosti glej [Instrumenti za financiranje prenovi v stavbah z več lastniki](#).

Na področju EPO je v okviru projekta *LIFE IP CARE4CLIMATE* predvideno tudi usposabljanje za EPO za državne in občinske uslužbence ter podjetja (skupno 150 udeležencev). Prvo tridnevno usposabljanje je bilo organizirano na daljavo aprila 2021, na njem pa je sodelovalo 26 udeležencev iz javne uprave, lokalnih energetske agencij itd.

Z *NEPN* in *DSEPS 2050* sta načrtovana nadaljevanje in nadgradnja izvajanja instrumenta. Do leta 2023 je predvideno oblikovanje ustreznih finančnih produktov za ponudnike storitev EPO, razvoj EPO s primerni podpornimi ukrepi, kot so npr. usposabljanje, dodatna strokovna in tehnična pomoč pri pripravi projektov, program zagotavljanja kakovosti projektov EPO, priprava orodij za vrednotenje projektov EPO itd., razširitev instrumenta iz javnega na druge sektorje, zlasti stanovanjskega, in vzpostavitev mehanizmov za spodbujanje nastanka podjetij za energetske storitve, s posebno pozornostjo do malih in srednje velikih podjetij (MSP).

PREDVIDENI UČINKI

Z izvedbo projektov EPO, ki so nepovratna sredstva prejeli v okviru razpisov in povabil v obdobju 2016–2020, bo v letih 2021 in 2022 doseženo:

- zmanjšanje rabe energije: 11,2 GWh/leto
- povečanje proizvodnje energija iz OVE: 3,3 GWh/leto
- zmanjšanje emisije CO₂: 2,5 kt CO₂/leto

PRIPOROČILA ZA ODLOČANJE

Priporočamo čim prejšnje izvajanje instrumenta v skladu s smernicami iz *NEPN* in *DSEPS 2050*.

VIRI PODATKOV

- MzI DE, Projektna pisarna za energetske prenovi javnih stavb
- MzI, Portal energetika, Javne objave (<http://www.energetika-portal.si/javne-objave/>)
- MzI, Portal energetika, Seznam ponudnikov energetske storitve – model pogodbenega zagotavljanja prihrankov energije (<http://www.energetika-portal.si/podrocja/energetika/energetska-prenova-javnih-stavb/esco-ponudniki/>)
- Projekt *LIFE IP CARE4CLIMATE*, interno gradivo
- Dolgoročna strategija energetske prenovi stavb do leta 2050 (*DSEPS 2050*), Vlada RS, februar 2021 (https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/dseps/dseps_2050_final.pdf)
- Eko sklad, Celovita obnova večstanovanjske stavbe: Subvencija, Kredit (https://www.ekosklad.si/uploads/e2484510-e85b-464b-b784-6d12bb41130d/1_Javni-razpis.pdf)

DATUM PRIPRAVE

30. avgust 2021

IZDELAVA TRAJNOSTNIH KRITERIJEV ZA STAVBE

SPLOŠEN OPIS

OZNAKA INSTRUMENTA	AN URE: J.7 DSEPS 2050: S-4	
UČINEK V SEKTORJU	stavbe – splošno	
VPLIV NA SEKTOR ETS ALI NEETS	neETS <input checked="" type="checkbox"/>	ETS <input type="checkbox"/>
TGP NA KATERE VPLIVA INSTRUMENT	ogljikov dioksid (CO ₂)	
VRSTA INSTRUMENTA	načrtovanje	
ODGOVORNOST ZA IZVAJANJE	MOP, MzI DE	
NA KATERE CILJE VPLIVA INSTRUMENT	zmanjšanje rabe energije <input checked="" type="checkbox"/>	
	zmanjšanje emisij TGP <input checked="" type="checkbox"/>	
	povečanje rabe OVE <input checked="" type="checkbox"/>	
	drugo: _____ <input type="checkbox"/>	
KRATEK OPIS	Predvidena je priprava trajnostnih kriterijev kot inštrumenta za odločanje oz. presoje ekonomskih, okoljskih in družbenih vplivov gradnje in prenove stavb, še posebej javnih stavb. Poudarek je tudi na upoštevanju okoljskih učinkov v življenjski dobi stavb.	

PRAVNE IN STRATEŠKE PODLAGE

EU ZAKONODAJA	/
NACIONALNE PRAVNE PODLAGE	/
NACIONALNE STRATEŠKE PODLAGE	Akcijski načrt za energetske učinkovitost za obdobje 2017–2020 (AN URE) Dolgoročna strategija za spodbujanje naložb energetske prenove stavb (DSEPS) iz leta 2015 in njena dopolnitev iz leta 2018 Celoviti nacionalni energetske in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), za obdobje 2021–2030 Dolgoročna strategija energetske prenove stavb do leta 2050 (DSEPS 2050)

IZVAJANJE INSTRUMENTA V LETU 2020

POTEK IZVAJANJA	<p>Predlog akcijskega načrta za vpeljavo sistema trajnostnih kazalnikov, ki je bil po naročilu MOP pripravljen v obdobju 2016–2017, ni šel v postopek nadaljnega usklajevanja, ni bil potrjen in se ne izvaja.</p> <p>Leta 2019 se je pod vodstvom MOP začel projekt <i>LIFE IP CARE4CLIMATE</i> (https://www.care4climate.si/sl), v okviru katerega je v aktivnosti C4.4 predviden tudi razvoj kazalnikov trajnostne gradnje (kTG). Tej tematiki je namenjena tudi posebna spletna stran (https://kazalnikitrajnostnegradnje.si/). Do konca leta 2020 je bila pripravljena prva verzija kTG, ki vključuje 12 kazalnikov s področja rabe energije in vode, kakovosti notranjega zraka, potenciala za globalno segrevanje v življenjskem ciklu itd. Začetnih posvetovanj o primernosti zasnovanih kazalnikov se je udeležilo 80 ključnih deležnikov iz različnih ciljnih skupin (gradbena industrija, arhitekti in inženirji,</p>
-----------------	------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

javni sektor, deležniki s področja BIM in digitalizacije graditve). Kazalniki so bili predstavljeni tudi na različnih dogodkih in v strokovnih revijah.

DOSEŽENI UČINKI Učinki instrumenta so posredni, zato njihovo spremljanje ni predvideno.

PREDVIDENO IZVAJANJE INSTRUMENTA V OBDOBJU 2021–2022

PREDVIDENO IZVAJANJE V okviru projekta *LIFE IP CARE4CLIMATE* je od začetka leta 2021 na voljo video usposabljanje za uporabo prve verzije kazalnikov (<https://kazalnikitrajnostnegradnje.si/courses/uvod-v-kazalnike-video-usposabljanje/>). V živo bo usposabljanje potekalo septembra 2021. Kazalnike je mogoče tudi testirati, saj je na spletni strani KTG vsak od kazalnikov podrobno predstavljen, dodana pa so tudi orodja za njihove izračune. Leta 2022 bo na izkušnjah prve verzije KTG predvidoma razvita njihova druga verzija, začela pa se bo tudi priprava pilotnih projektov za njeno testiranje.

V *NEPN* in *DSESPS 2050* so do leta 2023 predvideni vzpostavitev podpornega okolja za trajnostno vrednotenje stavb (vzpostavitev sistema, shema certificiranja, usposabljanje, vzdrževanje sistema, financiranje), priprava podlag za spodbujanje in financiranje trajnostne prenove ter razširitev spodbujanja na trajnostne prenove stavb (ki poleg energetske prenove upoštevajo tudi vse druge pomembne kriterije prenove stavb: potresna in požarna varnost, problematika radona ipd.), in izvedba vzorčnih projektov trajnostne prenove javnih stavb.

PREDVIDENI UČINKI Učinki instrumenta so posredni, zato njihovo spremljanje ni predvideno.

PRIPOROČILA ZA ODLOČANJE

Priporočamo čim prej izvajanje instrumenta v skladu s smernicami iz *NEPN* in *DSEPS 2050*. Smiselno bi bilo spodbuditi investitorje, da se vključijo v pilotno uporabo slovenskih kazalnikov trajnostne gradnje v okviru projekta *LIFE IP CARE4CLIMATE*.

VIRI PODATKOV

- Projekt *LIFE IP CARE4CLIMATE*, interno gradivo
- Spletna stran Kazalniki trajnostne gradnje (<https://kazalnikitrajnostnegradnje.si/>)
- Dolgoročna strategija energetske prenove stavb do leta 2050 (*DSEPS 2050*), Vlada RS, februar 2021 (https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/dseps/dseps_2050_final.pdf)

DATUM PRIPRAVE

23. avgust 2021

SPODBUJANJE ENERGETSKE UČINKOVITOSTI IN RABE OBNOVLJIVIH VIROV ENERGIJE V STAVBAH V GOSPODINJSTVIH

SHEMA POMOČI ZA UČINKOVITO RABO ENERGIJE V GOSPODINJSTVIH ZA RANLJIVE SKUPINE PREBIVALSTVA

SPLOŠEN OPIS

OZNAKA INSTRUMENTA	OP TGP: OS-6 AN URE: G.3, G.10 OP EKP: prednostna os 4, prednostna naložba 4.1 DSEPS 2050: G-1	
UČINEK V SEKTORJU	stavbe – gospodinjstva	
VPLIV NA SEKTOR ETS ALI NEETS	neETS <input checked="" type="checkbox"/>	ETS <input type="checkbox"/>
TGP NA KATERE VPLIVA INSTRUMENT	ogljikov dioksid (CO ₂)	
VRSTA INSTRUMENTA	ekonomski (finančne spodbude) in podporne aktivnosti	
ODGOVORNOST ZA IZVAJANJE	Mzl DE, Eko sklad, ENSVET, MOP, MDDSZEM	
NA KATERE CILJE VPLIVA INSTRUMENT	zmanjšanje rabe energije <input checked="" type="checkbox"/> zmanjšanje emisij TGP <input checked="" type="checkbox"/> povečanje rabe OVE <input type="checkbox"/> drugo: _____ <input type="checkbox"/>	
KRATEK OPIS	Predvideno je izvajanje ukrepov za učinkovitejše ravnanje z energijo v gospodinjstvih, ki imajo težave z energetske revščino. Ukrepi so namenjeni tako investicijam kot tudi svetovanju in spremembi vedenjskih navad.	

PRAVNE IN STRATEŠKE PODLAGE

EU ZAKONODAJA	/
NACIONALNE PRAVNE PODLAGE	Zakon o varstvu okolja (ZVO-1)
NACIONALNE STRATEŠKE PODLAGE	Operativni program ukrepov zmanjšanja emisij toplogrednih plinov do leta 2020 (OP TGP) Akcijski načrt za energetske učinkovitost za obdobje 2017–2020 (AN URE) Dolgoročna strategija za spodbujanje naložb energetske preнове stavb (DSEPS) iz leta 2015 in njena dopolnitev iz leta 2018 Operativni program za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020 (OP EKP) Celoviti nacionalni energetske in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), za obdobje 2021–2030 Dolgoročna strategija energetske preнове stavb do leta 2050 (DSEPS 2050)

IZVAJANJE INSTRUMENTA V LETU 2020

POTEK IZVAJANJA	Socialno šibki občani, to so prejemniki denarne socialne pomoči ali varstvenega dodatka, so bili pri pozivih Eko sklada za dodeljevanje subvencij
-----------------	---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

za energetske prenove starejših večstanovanjskih stavb (javna poziva 41SUB-OBPO16 iz leta 2016 in 67SUB-OBPO19 iz leta 2019) še naprej upravičeni do spodbude v višini 100 % priznanih stroškov naložbe. Nepovratno finančno spodbudo v višini do 100 % priznanih stroškov so lahko socialno šibki občani pridobili tudi v okviru pozivov za zamenjavo starih kurilnih naprav na trdna goriva z novimi kurilnimi napravami na lesno biomaso (javni poziv 69SUB-SOCOB19 iz leta 2019). Vrednost razpisanih sredstev je bila leta 2020 v okviru poziva 69SUB-SOCOB19 povečana za 1 milijon evrov. Leta 2020 je bilo v okviru zamenjave starih kurilnih naprav na trdna goriva z dobrimi 800.000 evri nepovratnih sredstev podprtih 141 naložb, kar je bistveno več kot leto prej, ko je bilo podprtih 29 naložb. Spodbude so bile izplačane iz sredstev Sklada za podnebne spremembe. V okviru večjih naložb v starejših večstanovanjskih stavbah, ki se izplačujejo iz sredstev, zbranih s prispevkom na rabo energije za povečanje energetske učinkovitosti, pa je bilo leta 2020 za 22 naložb izplačanih 38.000 evrov nepovratnih sredstev. Leto prej je bilo takšnih naložb 14.

Leta 2020 je Eko sklad začel z izvajanjem *Programa ZERO500*, za katerega so zagotovljena sredstva v okviru OP EKP. Pilotni poziv za nepovratne finančne spodbude socialno šibkim občanom za investicije v ukrepe večje energetske učinkovitosti eno- ali dvostanovanjskih stavb (ZERO500), razpisanih je bilo 960.000 evrov, je bil objavljen julija 2020. Do zaključka decembra 2020 je na poziv prispelo 222 vlog, do konca leta pa še 13. Do konca leta je bilo izdanih 46 odločb o dodelitvi pravice do nepovratne finančne spodbude, ni pa bila še sklenjena nobena pogodba. V okviru programa je bilo objavljeno tudi javno povabilo za vzpostavitev seznama izvajalcev za izvajanje ukrepov, izvedene pa so bile tudi informativna delavnica za izvajalce, delavnica za energetske svetovalce mreže ENSVET in 9 informativnih delavnic na Centrih za socialno delo (CSD) z namenom predstavitve javnega poziva, na katerih je bilo prisotnih 115 strokovnih delavcev iz skoraj vseh enot CSD.

Aktivnosti, izvedene v okviru *Programa ZERO500*, in okrepljeno sodelovanje s CSD-ji sta pozitivno vplivala tudi na izvajanje projekta ZERO (zmanjševanje energetske revščine občanov). Eko sklad je tako leta 2020 prejel 336 prijavnih upravičenih občanov za obisk in paket ZERO, kar je 41 % več kot leto prej. Opravljenih je bilo 180 obiskov, kar je nekoliko manj kot leta 2019, in sicer tudi zaradi epidemiološke situacije. Obiske pri upravičencih opravljajo energetske svetovalce mreže ENSVET.

DOSEŽENI UČINKI

Učinki, doseženi z izplačilom nepovratnih spodbud socialno šibkim občanom, so vključeni v učinkih pri instrumentu *Finančne spodbude za energetske učinkovitost in rabo OVE v stanovanjskih stavbah*. V okviru projekta ZERO se učinkov ne spremlja.

PREDVIDENO IZVAJANJE INSTRUMENTA V OBDOBJU 2021–2022

PREDVIDENO IZVAJANJE

V programu porabe sredstev Sklada za podnebne spremembe je za ukrepe za zmanjšanje energetske revščine v okviru projekta ZERO za leto 2021 predvideno 90.000, za leto 2022 pa 88.000 evrov.

V okviru Programa ZERO500 je Eko sklad aprila 2021 objavil drugi poziv za nepovratne finančne spodbude socialno šibkim občanom za investicije v ukrepe večje energetske učinkovitosti eno- ali dvostanovanjskih stavb (2-ZERO500). Razpisanih je nekoliko manj kot 3,85 milijonov evrov nepovratnih sredstev. Poziv bo odprt do porabe sredstev.

Ravno tako je Eko sklad aprila 2021 objavil tudi nov poziv za nepovratne finančne spodbude socialno šibkim občanom za zamenjavo starih kurilnih

naprav z novimi kurilnimi napravami na lesno biomaso v stanovanjskih stavbah (86SUB-SOCOB21). Skupna višina sredstev, ki se zagotavljajo iz Sklada za podnebne spremembe, po tem pozivu znaša 0,5 milijona evrov. Odprt je tudi še poziv za nepovratne finančne spodbude za nove skupne naložbe večje energijske učinkovitosti starejših stavb s tremi ali več posameznimi deli (67SUB-OBPO19) iz leta 2019, v skladu s katerim so socialno šibki občani upravičeni do spodbude v višini 100 % priznanih stroškov naložbe. Znesek razpisanih sredstev se je v okviru tega poziva leta 2021 dvakrat povečal, in sicer aprila za 1,5, junija pa še za 1 milijon evrov.

V *Programu porabe sredstev Sklada za podnebne spremembe v obdobju 2021–2023* je za ukrepe za zmanjšanje energetske revščine (projekt ZERO) za leto 2021 načrtovanih 90.000 evrov sredstev, v letih 2022 in 2023 pa še vsako leto po 88.000 evrov.

V *NEPN* in *DSEPS 2050* sta načrtovana nadaljevanje izvajanja instrumenta in njegova nadgradnja. Prioritetno sta predvidena izvajanje *Programa ZERO500* in poraba kohezijskih sredstev za ta namen do leta 2023, za zagotovitev stalnega izvajanja tega programa pa je načrtovan nov večletni finančni okvir do leta 2027 s predvidenimi nepovratnimi finančnimi sredstvi v višini 7 milijonov evrov. Z *NEPN* so načrtovane tudi številne druge aktivnosti, med drugim tudi okrepitev podpornih aktivnosti, ki bodo povečale dostopnost spodbud najrevnejšim gospodinjstvom, zagotovitev sistematične vključenosti in usklajenosti instrumentov za zmanjševanje energetske revščine in njihovega dolgoročnega izvajanja, izboljšanje spremljanja izvajanja instrumentov za zmanjševanje energetske revščine in njihovih učinkov ter vključitev energetske revščine v širšo shemo razvojne in stanovanjske politike.

V *DSEPS 2050* so za stavbe z najslabšo energetsko učinkovitostjo in za zmanjšanje energetske revščine načrtovani tudi trije novi ukrepi, in sicer *Skupinski nakup električne energije (ukrep ER-1)*, *Projekt CRP o natančnem poznavanju navad in potreb najranljivejšega dela prebivalstva v Sloveniji (ukrep ER-2)* in *Akcijski načrt boja proti energetske revščini v Sloveniji (ukrep ER-3)*, ki nadgrajujejo nov instrument *Podporno okolje za blaženje energetske revščine* iz NEPNa. Področje energetske revščine v NEPNu sicer sodi v razsežnost notranji trg energije in ne v razsežnost energetska učinkovitost.

Slovenija si je v NEPNu za cilj na področju energetske revščine do leta 2030 sicer zadala, da bo blažila in zmanjševala energetsko revščino s pospešenim izvajanjem (1) ukrepov socialne politike, (2) splošnih ukrepov stanovanjske politike in (3) obstoječih ciljnih ukrepov. V letu 2021 naj bi zakonsko opredelila energetsko revščino, do leta 2022 določila način merjenja energetske revščine in jo natančno analizirala, do leta 2023 pa določila ciljne kazalnike za področje energetske revščine za Slovenijo in izdelala že omenjeni akcijski načrt boja proti energetske revščini v Sloveniji.

PREDVIDENI UČINKI

Predvideni učinki instrumenta niso načrtovani.

PRIPOROČILA ZA ODLOČANJE

Pregled stanja na področju energetske revščine je pokazal, da ima več kakor 40 % enostanovanjskih stavb visoke stroške za ogrevanje, zato je hitra vzpostavitev celovitega pristopa za reševanje problematike energetske revščine in zagotovitev finančnih sredstev za njegovo izvajanje nujna! Čim prej je zato treba začeti z izvajanjem novo načrtovanih aktivnosti, ki so za področje zmanjševanja energetske revščine predvidene v NEPN in DSEPS 2050.

VIRI PODATKOV

- Eko sklad, osnutek Letnega poročila Eko sklada za leto 2020, maj 2021
- Eko sklad, Poslovni in finančni načrt Eko sklada za leto 2021, december 2020
(<https://www.ekosklad.si/informacije/o-skladu/poslovni-nacrt/poslovni-in-financni-nacrt-za-leto-2021>)
- Eko sklad
- Odlok o Programu porabe sredstev Sklada za podnebne spremembe v obdobju 2021–2023 (Ur. l. RS, št. [101/21](#)), priloga Program porabe sredstev Sklada za podnebne spremembe v obdobju 2021–2023 (<http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ODLO2330#>)
- Dolgoročna strategija energetske prenove stavb do leta 2050 (DSEPS 2050), Vlada RS, februar 2021
(https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/dseps/dseps_2050_final.pdf)

DATUM PRIPRAVE

9. julij 2021

FINANČNE SPODBUDE ZA ENERGETSKO UČINKOVITOST IN RABO OVE V STANOVANJSKIH STAVBAH

SPLOŠEN OPIS

OZNAKA INSTRUMENTA	OP TGP: OS-7 AN URE: G.1, G.2 OP EKP: prednostna os 4, prednostna naložba 4.1 AN OVE: ukrepi 7, 8, in 9 DSEPS 2050: G-2	
UČINEK V SEKTORJU	stavbe – gospodinjstva	
VPLIV NA SEKTOR ETS ALI NEETS	neETS <input checked="" type="checkbox"/>	ETS <input type="checkbox"/>
TGP NA KATERE VPLIVA INSTRUMENT	ogljikov dioksid (CO ₂)	
VRSTA INSTRUMENTA	ekonomski (finančne spodbude)	
ODGOVORNOST ZA IZVAJANJE	Mzl DE, MOP, Eko sklad, MKGP, MK	
NA KATERE CILJE VPLIVA INSTRUMENT	zmanjšanje rabe energije <input checked="" type="checkbox"/> zmanjšanje emisij TGP <input checked="" type="checkbox"/> povečanje rabe OVE <input checked="" type="checkbox"/> drugo: _____ <input type="checkbox"/>	
KRATEK OPIS	<p>Glavni instrument za večjo energetsko učinkovitost in rabo OVE v gospodinjstvih so finančne spodbude, ki jih naložbam v eno- in dvostanovanjskih stavbah od leta 2008, v večstanovanjskih stavbah pa od leta 2009 dodeljuje Eko sklad.</p> <p>Instrument je z vključitvijo sredstev v okviru OP EKP nadgrajen z demonstracijskimi projekti energetske prenove večstanovanjskih stavb zasebnega in javnega sektorja v okviru energetskega pogodbeništv, demonstracijskimi projekti celovite energetske prenove večstanovanjskih stavb po merilih skoraj ničenergijske prenove in energetske prenove stavb v okviru celostnih teritorialnih naložb (CTN) v izbranih urbanih mestnih območjih.</p> <p>V okviru izvajanja instrumenta je pri Eko skladu predviden tudi razvoj novih finančnih instrumentov za stanovanjski sektor in okrepitev spremljajočih programov obveščanja in ozaveščanja.</p> <p>Za naložbe v OVE je mogoče pridobiti nepovratna sredstva tudi v okviru Programa razvoja podeželja RS za obdobje 2014–2020 (PRP).</p>	

PRAVNE IN STRATEŠKE PODLAGE

EU ZAKONODAJA	/
NACIONALNE PRAVNE PODLAGE	Zakon o varstvu okolja (ZVO-1)
NACIONALNE STRATEŠKE PODLAGE	Operativni program ukrepov zmanjšanja emisij toplogrednih plinov do leta 2020 (OP TGP) Akcijski načrt za energetsko učinkovitost za obdobje 2017–2020 (AN URE) Dolgoročna strategija za spodbujanje naložb energetske prenove stavb (DSEPS) iz leta 2015 in njena dopolnitev iz leta 2018

Operativni program za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020 (OP EKP)
 Akcijski načrt za obnovljive vire energije za obdobje 2010–2020 (AN OVE)
 Celoviti nacionalni energetske in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), za obdobje 2021–2030
 Dolgoročna strategija energetske prenove stavb do leta 2050 (DSEPS 2050)

IZVAJANJE INSTRUMENTA V LETU 2020

POTEK IZVAJANJA

Nepovratna sredstva Eko sklada se od leta 2014 financirajo iz dveh virov: iz prispevka na rabo energije za povečanje energetske učinkovitosti in Sklada za podnebne spremembe. Poleg že omenjenih pozivov 67SUB-OBPO19 in 69SUB-SOCOB19 (glej instrument [Shema pomoči za učinkovito rabo energije v gospodinjstvih za ranljive skupine prebivalstva](#)) so lahko občani leta 2020 za sredstva zaprosili še v okviru poziva za nove naložbe rabe obnovljivih virov energije in večje energijske učinkovitosti stanovanjskih stavb (74SUB-OB19) in poziva za skoraj nič-energijske stavbe (73SUB-sNESOB19). Vrednost razpisanih sredstev prvega poziva je bila leta 2020 povečana za 20,4 milijonov, vrednost drugega poziva pa za 2 milijona evrov.

Leta 2020 je bilo za izvajanje ukrepov URE in OVE v gospodinjstvih izplačanih 37,9 milijonov evrov, kar je samo 2 % manj kot leto prej, ko je bilo v obdobju 2011–2020 za ta namen izplačanih daleč največ sredstev. Z ukrepi doseženo zmanjšanje rabe energije je bilo v primerjavi z letom prej manjše za 4 %. Skupaj s prihranki, doseženimi z izvajanjem ukrepov v javnem sektorju, gospodarstvu in prometu, so prihranki po podatkih Eko sklada leta 2020 znašali 314 GWh⁴ in s tem že drugo leto zapored presegle načrtovane v AN URE.

V okviru izvajanja mehanizma celostnih teritorialnih naložb (CTN) v OP EKP je bilo edino povabilo za sofinanciranje energetske prenove večstanovanjskih stavb v nad 75-odstotni javni lasti (prednostna naložba 4.1: Spodbujanje energetske učinkovitosti) objavljeno že leta 2017. Druge aktivnosti na tem področju niso načrtovane.

O naložbah v OVE v okviru PRP ni podatkov, peti oz. zadnji načrtovani pilotni projekt v okviru OP EKP, predvidena je bila celovita energetska obnova večstanovanjske stavbe po merilih skoraj ničenergijske prenove, pa ne bo izveden.

DOSEŽENI UČINKI

Z izvedbo projektov URE in OVE v gospodinjstvih, ki so bili podprti z nepovratnimi sredstvi Eko sklada, je bilo leta 2020 doseženo:

- zmanjšanje rabe energije: 232,9 GWh/leto
- povečanje proizvodnje energije iz OVE: 148,4 GWh/leto
- zmanjšanje emisije CO₂: 49,4 kt/leto

Učinki so bili izračunani v skladu s *Pravilnikom o metodah za določanje prihrankov energije (Ur. l. RS, št. 67/15 in 14/17)*.

Za projekte, ki so bili izvedeni v okviru CTN v OP EKP, podatkov o učinkih ni na voljo.

4 Učinki energetske svetovalne mreže za občane – ENSVET, niso všteti.

PREDVIDENO IZVAJANJE INSTRUMENTA V OBDOBJU 2021–2022

PREDVIDENO IZVAJANJE Vrednost razpisanih sredstev v okviru poziva za nove naložbe rabe obnovljivih virov energije in večje energijske učinkovitosti stanovanjskih stavb (74SUB-OB19) je bila leta 2021 že dvakrat povečana, in sicer za skupno 29 milijonov evrov. Poziv za skoraj nič-energijske stavbe (73SUB-sNESOB19) je bil januarja 2021 zaključen, nov poziv v ta namen pa naj bi bil predvidoma objavljen jeseni. V *Programu porabe sredstev Sklada za podnebne spremembe v obdobju 2021–2023* je za gradnjo ali nakup skoraj ničenergijskih novih stavb, celovito obnovo starejših stavb in nakup stanovanj v novih ali obnovljenih skoraj ničenergijskih stavbah ter gradnjo skoraj ničenergijskih stavb javnega značaja za leto 2021 načrtovanih 600.000 evrov sredstev, v letih 2022 in 2023 pa še 4,4 oz. 10 milijonov evrov. V *Programu* so načrtovana tudi sredstva za izboljšanje energetske učinkovitosti in večjo izrabo OVE v stanovanjskih stavbah (2021: 20,057 milijonov evrov, 2022: 15,3 milijonov evrov, 2023: 14,3 milijonov evrov).

V *NEPN* in *DSEPS 2050* sta načrtovana nadaljevanje izvajanja instrumenta in njegova nadgradnja. Obseg načrtovanih aktivnosti je zelo širok, glavne aktivnosti, ki naj bi bile izvedene do leta 2022, pa obsegajo:

- pripravo finančnega načrta spodbujanja ukrepov v gospodinjstvih, vključno z določitvijo virov financiranja, spodbujevalnih mehanizmov in ukrepov za odstranjevanje ključnih ovir ter organizacijo spodbujanja in zagotavljanjem pomoči po načelu vse na enem mestu;
- za ciljno usmerjanje prenov in doseganje ciljev v letu 2030 se uvede ločeni poziv za delne in celovite preнове, pri čemer se vsaj 70 % predvidenih sredstev, namenjenih za finančne spodbude za energetske učinkovitost in rabo OVE v stanovanjskih stavbah, nameni za celovite energetske in preнове v sNES, pri čemer se poveča tudi finančni vzvod;
- Eko sklad za povečanje učinkovitosti delovanja analizira možnosti za ukrepe URE in OVE, dosegljive s spodbujevalnimi mehanizmi ter v sodelovanju z Mzi in drugimi institucijami (finančnimi, ESCO podjetja) oblikuje nove finančne instrumente za stanovanjski sektor.

PREDVIDENI UČINKI V skladu z AN URE znaša ciljni prihranek energije za Eko sklad 262 GWh letno. Prihranek se ne nanaša izključno na stanovanjske stavbe, ampak vključuje prihranke vse programov spodbujanja z nepovratnimi sredstvi, ki jih izvaja Eko sklad, in prihranke, dosežene v okviru energetske svetovalne mreže za občane ENSVET.

PRIPOROČILA ZA ODLOČANJE

Priporočamo čim prejšnje izvajanje instrumenta v skladu s smernicami iz *NEPN* in *DSEPS-2050*.

VIRI PODATKOV

- Eko sklad
- Eko sklad, osnutek Letnega poročila Eko sklada za leto 2020, maj 2021
- Eko sklad, Poslovni in finančni načrt Eko sklada za leto 2021, december 2020 (<https://www.ekosklad.si/informacije/o-skladu/poslovni-nacrt/poslovni-in-financni-nacrt-za-leto-2021>)
- Odlok o Programu porabe sredstev Sklada za podnebne spremembe v obdobju 2021–2023 (Ur. l. RS, št. [101/21](http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ODLO2330#)), priloga Program porabe sredstev Sklada za podnebne spremembe v obdobju 2021–2023 (<http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ODLO2330#>)
- Dolgoročna strategija energetske preнове stavb do leta 2050 (DSEPS 2050), Vlada RS, februar 2021 (https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/dseps/dseps_2050_final.pdf)

DATUM PRIPRAVE

5. avgust 2021

INSTRUMENTI ZA FINANCIRANJE PRENOVE V STAVBAH Z VEČ LASTNIKI
SPLOŠEN OPIS

OZNAKA INSTRUMENTA	OP TGP: OS-8 AN URE: G.6 DSEPS 2050: G-3	
UČINEK V SEKTORJU	stavbe – gospodinjstva	
VPLIV NA SEKTOR ETS ALI NEETS	neETS <input checked="" type="checkbox"/>	ETS <input type="checkbox"/>
TGP NA KATERE VPLIVA INSTRUMENT	ogljikov dioksid (CO ₂)	
VRSTA INSTRUMENTA	ekonomski, predpisi	
ODGOVORNOST ZA IZVAJANJE	Eko sklad, Mzi DE, MOP	
NA KATERE CILJE VPLIVA INSTRUMENT	zmanjšanje rabe energije	<input checked="" type="checkbox"/>
	zmanjšanje emisij TGP	<input checked="" type="checkbox"/>
	povečanje rabe OVE	<input checked="" type="checkbox"/>
	drugo: _____	<input type="checkbox"/>
KRATEK OPIS	Instrument je usmerjen v spremembo predpisov s področja stvarnega prava, stanovanjske zakonodaje in zakonodaje s področja poslovnih prostorov, ki urejajo odločanje (o prenovi, zadolževanju) v stavbah z več lastniki.	

PRAVNE IN STRATEŠKE PODLAGE

EU ZAKONODAJA	/
NACIONALNE PRAVNE PODLAGE	/
NACIONALNE STRATEŠKE PODLAGE	Operativni program ukrepov zmanjšanja emisij toplogrednih plinov do leta 2020 (OP TGP) Aksijski načrt za energetska učinkovitost za obdobje 2017–2020 (AN URE) Dolgoročna strategija za spodbujanje naložb energetske prenovne stavb (DSEPS) iz leta 2015 in njena dopolnitev iz leta 2018 Celoviti nacionalni energetski in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), za obdobje 2021–2030 Dolgoročna strategija energetske prenovne stavb do leta 2050 (DSEPS 2050)

IZVAJANJE INSTRUMENTA V LETU 2020

POTEK IZVAJANJA	Z začetkom leta 2019 se je pod vodstvom MOP začel projekt <i>LIFE IP CARE4CLIMATE</i> (https://www.care4climate.si/sl), v okviru katerega je predviden tudi razvoj finančnih instrumentov za spodbujanje naložb v celovito energetska prenovno večstanovanjskih stavb. Leta 2020 je bila končana analiza za razvoj finančnih instrumentov za mobilizacijo naložb v celovite energetska prenovne stanovanjskih stavb. V njenem okviru sta bili narejeni tudi študija primerov financiranja energetska prenov stanovanjskih stavb, ki je temeljila na odgovorih, prejetih v vprašalniku za upravnike večstanovanjskih stavb o financiranju energetska prenov večstanovanjskih stavb, in pregled tujih praks financiranja tovrstnih prenov. Pripravljeno je bilo tudi orodje za ocenjevanje finančnih instrumentov in modelov financiranja ter podpore financiranja
-----------------	-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

energetskih prenov stanovanjskih stavb, vključno z metodologijo za njegovo uporabo.

Izvedena analiza je bila podlaga za razvoj finančnih instrumentov za energetsko prenovo večstanovanjskih stavb s katerimi bi pospešili intenzivnost prenov v večstanovanjskih stavbah. Kot najbolj obetavna sta bila izbrana finančni instrument energetskega pogodbenišтва, kjer gre za celovito prenovo večstanovanjskih stavb, sofinancirano s strani podjetij za energetske storitve, in pa finančni instrument, kjer lahko etažni lastniki za izvedbo prenove pridobijo posojila v breme rezervnega sklada.

Marca 2020 je bil sprejet *Zakon o spremembah in dopolnitvah Stvarnopravnega zakonika (SPZ-B; Ur. l. RS, št. 23/20)*. V zakoniku je bil 67. členu, ki se nanaša na upravljanje s stvarjo, dodan odstavek, ki določa, da lahko solastniki, ki imajo skupaj več kot polovico idealnih deležev, sodišču predlagajo, da o poslu, ki presega okvire rednega upravljanja, odloči v nepravdnem postopku.

Z *Resolucijo o nacionalnem stanovanjskem programu 2015-2025 (ReNSP15-25; Ur. l. RS, št. 92/15)* je bilo predvideno, da bodo pristojna ministrstva poiskala načine reševanja problema pridobivanja soglasja za izvedbo in kreditiranje projektov energetske prenove večstanovanjskih stavb. Leta 2020 je bil v pripravi *Zakon o spremembah in dopolnitvah Stanovanjskega zakona*, ki pa na področju potrebnih soglasij ni predvideval bistvenih sprememb.

DOSEŽENI UČINKI

Spremljanje učinkov ni predvideno.

PREDVIDENO IZVAJANJE INSTRUMENTA V OBDOBJU 2021–2022

PREDVIDENO
IZVAJANJE

V okviru projekta *LIFE IP CARE4CLIMATE* je v prvi polovici leta 2021 potekala intenzivna priprava na izvedbo pilotnih projektov za preizkus finančnih instrumentov v praksi. Pripravljene so bile podlage za javni razpis za nepovratne finančne spodbude za pilotne projekte skupnih naložb celovite prenove starejših večstanovanjskih stavb, sofinanciranih s strani podjetij za energetske storitve, kjer se naložba pogodbeniku poplačuje bodisi po računih za energijo bodisi na osnovi računov za storitve energetske učinkovitosti, in javni razpis za kredite v breme rezervnega sklada in nepovratne finančne spodbude za pilotne projekte skupnih naložb celovite prenove starejših večstanovanjskih stavb. Pilotne projekte bo izvedel Eko sklad, razpisa sta bila objavljena 20. avgusta 2021.

Za leto 2022 sta v projektu *LIFE IP CARE4CLIMATE* načrtovana vzpostavitev spremljanja izvajanja energetske prenove v stanovanjskem sektorju z uporabo finančnih instrumentov in pa priprava spletne baze primerov dobre prakse za projekte, ki so bili izvedeni z uporabo novih finančnih instrumentov.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Stanovanjskega zakona (SZ-1E; Ur. l. RS, št. 90/21) je bil sprejet junija 2021. Za odločitev za celovito energetsko prenovo še naprej ostaja potrebno 75-odstotno soglasje etažnih lastnikov, ravno tako je za odločanje o najemu in odplačevanju posojila v breme rezervnega sklada še naprej potrebno soglasje vseh etažnih lastnikov. Je pa bila v skladu z *SZ-1E* stopnja soglasja za posege, kjer je potrebno pridobiti gradbeno dovoljenje, znižana iz 100 % na najmanj 75 % soglasja etažnih lastnikov. Priporočila, ki so bila pripravljena v okviru Podnebnega ogledala 2020 – najmanj 50-odstotno soglasje etažnih lastnikov pri odločanju o izvedbi del celovite energetske prenove stavbe, najmanj 50-odstotno soglasje za izvedbo ukrepov URE in OVE na skupnih prostorih in najmanj 75-odstotno soglasje etažnih lastnikov pri odločanju o najemu in odplačevanju posojila v breme rezervnega sklada v primeru zadolžitve za izvedbo ukrepov celovite energetske prenove stavbe – v *SZ-1E* niso bila upoštevana.

V skladu z *NEPN* in *DSEPS 2050* je bilo za ta instrument že za leto 2020 načrtovano, da se bo kvalitativno uredilo področje energetskega pogodbenišтва in energetskih storitev ter preučila možnost preoblikovanja zakonodaje, ki opredeljuje višino potrebnega soglasja za zadolžitev v breme rezervnega sklada, v tem okviru so bili pripravljene tudi prej omenjeni predlogi za ustrezno spremembo *Stanovanjskega zakona*, oziroma se bo preučila možnost oblikovanja posebnega sklada, ki bo omogočal in spodbudil izvedbo projektov celovite energetske ali prenove v skoraj ničenergijski standard.

Za pospešitev intenzivnosti prenov v večstanovanjskih stavbah je v *DSEPS 2050* predviden tudi nov instrument, in sicer vzpostavitev projektne pisarne za pripravo projektov energetske prenove večstanovanjskih stavb (G-11). Projektne pisarna, vzpostavljena naj bi bila leta 2021, naj bi zagotavljala ustrezne kadrovske in finančne pogoje za izvajanje nalog podpore pri pripravi projektov energetske prenove večstanovanjskih stavb. Pisarna naj bi delovala po načelu vse na enem mestu in kot platforma med naložbeniki (lastniki), upravniki, izvajalci prenov, Eko skladom, dobavitelji energije in podjetji za energetske storitve.

PREDVIDENI UČINKI Spremljanje učinkov ni predvideno.

PRIPOROČILA ZA ODLOČANJE

Priporočamo čim prejšnje izvajanje instrumenta v skladu s smernicami iz *NEPN* in *DSEPS 2050*.

VIRI PODATKOV

- Projekt *LIFE IP CARE4CLIMATE*, interno gradivo
- Lah, Polona, et al., *Poglobljena analiza za oblikovanje finančnih instrumentov za naložbe v celovite energetske prenove stanovanjskih stavb*, Ljubljana, 2021, pripravljeno v okviru projekta *LIFE IP CARE4CLIMATE* (https://www.care4climate.si/files/1343/Izrocek_IJS_C6_2.pdf)
- Dolgoročna strategija energetske prenove stavb do leta 2050 (*DSEPS 2050*), Vlada RS, februar 2021 (https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/dseps/dseps_2050_final.pdf)
- Eko sklad, Celovita obnova večstanovanjske stavbe: Subvencija, Kredit (https://www.ekosklad.si/uploads/d3e44dce-7c2e-4f68-94be-3cf9486d0bd8/1_Javni-razpis.pdf; https://www.ekosklad.si/uploads/e2484510-e85b-464b-b784-6d12bb41130d/1_Javni-razpis.pdf)

DATUM PRIPRAVE

25. avgust 2021

OBVEZNA DELITEV IN OBRAČUN STROŠKOV ZA TOPLOTO V VEČSTANOVANJSKIH STAVBAH
SPLOŠEN OPIS

OZNAKA INSTRUMENTA	OP TGP: OS-9 AN URE: G.4 DSEPS 2050: G-4	
UČINEK V SEKTORJU	stavbe – gospodinjstva	
VPLIV NA SEKTOR ETS ALI NEETS	neETS <input checked="" type="checkbox"/>	ETS <input type="checkbox"/>
TGP NA KATERE VPLIVA INSTRUMENT	ogljikov dioksid (CO ₂)	
VRSTA INSTRUMENTA	predpis	
ODGOVORNOST ZA IZVAJANJE	Mzi DE	
NA KATERE CILJE VPLIVA INSTRUMENT	zmanjšanje rabe energije <input checked="" type="checkbox"/> zmanjšanje emisij TGP <input checked="" type="checkbox"/> povečanje rabe OVE <input type="checkbox"/> drugo: _____ <input type="checkbox"/>	
KRATEK OPIS	Instrument uvaja obvezno delitev in obračun stroškov za toploto glede na dejansko rabo v večstanovanjskih in drugih stavbah z najmanj štirimi posameznimi deli, ki se oskrbujejo s toploto iz skupnega sistema ogrevanja.	

PRAVNE IN STRATEŠKE PODLAGE

EU ZAKONODAJA	Direktiva 2012/27/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o energetske učinkovitosti, UL L 315 Direktiva (EU) 2018/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o spremembi Direktive 2012/27/EU o energetske učinkovitosti, UL L 328
NACIONALNE PRAVNE PODLAGE	Zakon o učinkoviti rabi energije (ZURE), Ur. l. RS, št. 158/20
NACIONALNE STRATEŠKE PODLAGE	Operativni program ukrepov zmanjšanja emisij toplogrednih plinov do leta 2020 (OP TGP) Akcijski načrt za energetske učinkovitost za obdobje 2017–2020 (AN URE) Celoviti nacionalni energetske in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), za obdobje 2021–2030 Dolgoročna strategija energetske prenove stavb do leta 2050 (DSEPS 2050)

IZVAJANJE INSTRUMENTA V LETU 2020

POTEK IZVAJANJA	Instrument ni leta 2020 doživel nobenih sprememb. Še naprej je bil v veljavi <i>Pravilnik o načinu delitve in obračunu stroškov za toploto v stanovanjskih in drugih stavbah z več posameznimi deli (Ur. l. RS, št. 82/15, 61/16 in 158/20 – ZURE)</i> iz leta 2016. Od leta 2020 je pravna podlaga za izvajanje instrumenta <i>Zakon o učinkoviti rabi energije (ZURE)</i> .
DOSEŽENI UČINKI	Spremljanje učinkov ni predvideno.

PREDVIDENO IZVAJANJE INSTRUMENTA V OBDOBJU 2021–2022

PREDVIDENO IZVAJANJE Načrtovano je nadaljnje izvajanje instrumenta. V *NEPN* in *DSESP 2050* je za leto 2022 načrtovana nadgradnja trenutno veljavnega pravilnika iz leta 2016.

PREDVIDENI UČINKI Spremljanje učinkov ni predvideno.

PRIPOROČILA ZA ODLOČANJE

Ni posebnih priporočil.

VIRI PODATKOV

- Dolgoročna strategija energetske prenove stavb do leta 2050 (DSEPS 2050), Vlada RS, februar 2021 (https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/dseps/dseps_2050_final.pdf)

DATUM PRIPRAVE

12. julij 2021

ENERGETSKO SVETOVALNA MREŽA ZA OBČANE – ENSVET

SPLOŠEN OPIS

OZNAKA INSTRUMENTA	OP TGP: OS-10 AN URE: G.5 DSEPS 2050: G-5	
UČINEK V SEKTORJU	stavbe – gospodinjstva	
VPLIV NA SEKTOR ETS ALI NEETS	neETS <input checked="" type="checkbox"/>	ETS <input type="checkbox"/>
TGP NA KATERE VPLIVA INSTRUMENT	ogljikov dioksid (CO ₂)	
VRSTA INSTRUMENTA	informiranje / ozaveščanje	
ODGOVORNOST ZA IZVAJANJE	Mzl DE, Eko sklad, MOP	
NA KATERE CILJE VPLIVA INSTRUMENT	zmanjšanje rabe energije <input checked="" type="checkbox"/> zmanjšanje emisij TGP <input checked="" type="checkbox"/> povečanje rabe OVE <input checked="" type="checkbox"/> drugo: _____ <input type="checkbox"/>	
KRATEK OPIS	Mreža energetske svetovalnih pisarn ENSVET, ki je aktivna že od leta 1993, zagotavlja občanom neodvisno energetske svetovanje ter informacijske, izobraževalne in ozaveščevalne aktivnosti za promocijo ukrepov učinkovite rabe energije in obnovljivih virov energije v lokalnem okolju. Sodeluje tudi v okviru sheme pomoči za učinkovito rabo energije v gospodinjstvih za ranljive skupine prebivalstva.	

PRAVNE IN STRATEŠKE PODLAGE

EU ZAKONODAJA	/
NACIONALNE PRAVNE PODLAGE	Zakon o učinkoviti rabi energije (ZURE), Ur. l. RS, št. 158/20
NACIONALNE STRATEŠKE PODLAGE	Operativni program ukrepov zmanjšanja emisij toplogrednih plinov do leta 2020 (OP TGP) Akcijski načrt za energetske učinkovitost za obdobje 2017–2020 (AN URE) Dolgoročna strategija za spodbujanje naložb energetske prenovne stavb (DSEPS) iz leta 2015 in njena dopolnitev iz leta 2018 Celoviti nacionalni energetske in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), za obdobje 2021–2030 Dolgoročna strategija energetske prenovne stavb do leta 2050 (DSEPS 2050)

IZVAJANJE INSTRUMENTA V LETU 2020

POTEK IZVAJANJA	Leta 2020 je v 57 pisarnah mreže ENSVET delovalo 54 usposobljenih neodvisnih energetske svetovalcev, ki so realizirali 6.498 aktivnosti (nasveti s pisnim poročilom, e-nasveti, članki, RTV prispevki, predavanja, šole itd.), kar je 30 % manj kot leto prej. Med temi aktivnostmi je bilo 5.125 pisnih nasvetov, kar je 36 % manj kot leto prej in bistveno pod načrtovanimi 8.000 nasveti iz letnega programa dela za leto 2020. Upad svetovanja je v prvi vrsti posledica pandemije koronavirusa, zlasti zaradi prepovedi organizacije sejmov in podobnih promocijskih dogodkov oziroma združevanja več ljudi hkrati, saj Eko
-----------------	-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

sklad ocenjuje, da je, v običajnih letih, približno 40 % vseh nasvetov opravljenih na različnih sejnih in drugih dogodkih izven pisarn. V drugem valu pandemije je bilo svetovanje po elektronski pošti dopolnjeno s svetovanjem po Zoomu oziroma podobnih aplikacijah, kar je pri uporabnikih naletelo na ugoden odziv in bo zato ostalo med aktivnostmi mreže ENSVET tudi v prihodnje. S sprejetjem *Zakona o učinkoviti rabi energije (ZURE)* leta 2020 je mreža razširila svoje aktivnosti tudi na vse pravne osebe in javni sektor.

V okviru obveznega nadzora subvencioniranih naložb so svetovalci opravili 376 ogledov izvedenih naložb, 245 leta 2019, poleg tega pa še 42 ogledov z namenom ugotavljanja dejanskega stanja še med postopkom obravnave vloge.

Svetovalci so bili aktivni tudi pri promociji mreže ENSVET in ozaveščanju preko medijev, organiziranih predavanj za občane in nastopov v šolah pa je bilo zaradi epidemiološke situacije bistveno manj kot običajno. V letu 2020 je bilo izvedeno tudi vrednotenje kakovosti nasvetov ENSVET s strani zunanjih strokovnjakov. Vsak svetovalec je prejel oceno svojega dela in predloge za izboljšave. Sodelovanje v okviru sheme pomoči za ranljive skupine je opisano pri instrumentu [Shema pomoči za učinkovito rabo energije v gospodinjstvih za ranljive skupine prebivalstva](#).

Instrument se tudi leta 2020 ni izvajal povsem v obsegu, načrtovanem v *Dopolnitvi DSEPS* in prenovi *AN URE*. V omenjenih dokumentih sta bila predvidena zlasti povečanje prepoznavnosti ENSVET in okrepitev usposabljanja energetskih svetovalcev.

DOSEŽENI UČINKI

S svetovanjem v okviru mreže ENSVET je bilo leta 2020 doseženo:

- zmanjšanje rabe energije: 24,9 GWh/leto
- zmanjšanje emisije CO₂: 6,5 kt/leto

Učinki so bili izračunani v skladu s *Pravilnikom o metodah za določanje prihrankov energije (Ur. l. RS, št. 67/15 in 14/17)*.

PREDVIDENO IZVAJANJE INSTRUMENTA V OBDOBJU 2021–2022

PREDVIDENO
IZVAJANJE

Načrtovano je nadaljnje izvajanje instrumenta. V skladu z letnim programom dela Eko sklada za leto 2021 je ponovno zastavljen cilj 8.000 nasvetov na osnovi neposrednega razgovora. Predvideni so izobraževanje vsaj 20 novih energetskih svetovalcev, sprememba načina svetovanja zaradi COVID-19 in odpravljanje posledic zaprtja pisarn v letu 2020 ter izpada sejmov in prilagajanje svetovanja novi zakonodaji (ZURE). Nadaljevalo se bo tudi sodelovanje energetskih svetovalcev v projektu ZERO in programu ZERO500. Zaradi razširitve aktivnosti na pravne osebe in javni sektor, bodo leta 2021 potekale tudi s tem povezane aktivnosti za izobraževanje svetovalcev.

V *DSEPS 2050* so v okviru tega instrumenta načrtovani okrepitev strokovne podpore etažnim lastnikom pri načrtovanju energetskih prenov večstanovanjskih stavb kot neodvisna strokovna pomoč pri odločitvah za povečanje energetske učinkovitosti stavbe, izobraževanje energetskih svetovalcev za pripravo ustreznih vsebin pri izkaznici stavbe in okrepitev delovanja mreže ENSVET, tudi s širitvijo v nove občine in razširitvijo svetovalnih aktivnosti.

PREDVIDENI UČINKI

Za leti 2021 in 2022 ocenjeni skupni učinki svetovanja v okviru mreže ENSVET znašajo:

- zmanjšanje rabe energije: 41,3 GWh/leto
- zmanjšanje emisije CO₂: 10,8 kt/leto

Učinki so bili izračunani v skladu s *Pravilnikom o metodah za določanje prihrankov energije (Ur. l. RS, št. 67/15 in 14/17)*.

PRIPOROČILA ZA ODLOČANJE

Za več izvedenih kakovostnih naložb v ukrepe URE in izrabo OVE je pomemben tudi nadaljnji razvoj aktivnosti ENSVET, zato Eko skladu priporočamo, da nadaljuje z razvojem instrumenta v obsegu iz *DSEPS 2050* in tako še okrepi delovanje mreže ENSVET.

VIRI PODATKOV

- Eko sklad, osnutek Letnega poročila Eko sklada za leto 2020, maj 2021
- Eko sklad, Poslovni in finančni načrt Eko sklada za leto 2021, december 2020 (<https://www.ekosklad.si/informacije/o-skladu/poslovni-nacr/poslovni-in-financni-nacr-za-leto-2021>)
- Dolgoročna strategija energetske prenove stavb do leta 2050 (DSEPS 2050), Vlada RS, februar 2021 (https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/dseps/dseps_2050_final.pdf)

DATUM PRIPRAVE

12. julij 2021

SHEME POVRATNIH SREDSTEV ZA ENERGETSKO UČINKOVITOST V GOSPODINJSTVIH: POSOJILA EKO SKLADA IN SPODBUDE DRUGIH PONUDNIKOV ZELENIH POSOJIL ZA STANOVANJSKI SEKTOR

SPLOŠEN OPIS

OZNAKA INSTRUMENTA	OP TGP: NS-2a AN URE: G.1, G.2 DSEPS 2050: G-6	
UČINEK V SEKTORJU	stavbe – gospodinjstva	
VPLIV NA SEKTOR ETS ALI NEETS	neETS <input checked="" type="checkbox"/>	ETS <input type="checkbox"/>
TGP NA KATERE VPLIVA INSTRUMENT	ogljikov dioksid (CO ₂)	
VRSTA INSTRUMENTA	ekonomski	
ODGOVORNOST ZA IZVAJANJE	Eko sklad, MOP, poslovne banke	
NA KATERE CILJE VPLIVA INSTRUMENT	zmanjšanje rabe energije	<input checked="" type="checkbox"/>
	zmanjšanje emisij TGP	<input checked="" type="checkbox"/>
	povečanje rabe OVE	<input checked="" type="checkbox"/>
	drugo: _____	<input type="checkbox"/>
KRATEK OPIS	Eko sklad spodbuja okoljske naložbe v gospodinjstvih s posojili z ugodno obrestno mero. Za energetske prenove stanovanjskih stavb je mogoče pridobiti tudi posojila nekaterih drugih ponudnikov.	

PRAVNE IN STRATEŠKE PODLAGE

EU ZAKONODAJA	/
NACIONALNE PRAVNE PODLAGE	Zakon o varstvu okolja (ZVO-1)
NACIONALNE STRATEŠKE PODLAGE	Operativni program ukrepov zmanjšanja emisij toplogrednih plinov do leta 2020 (OP TGP) Akcijski načrt za energetske učinkovitost za obdobje 2017–2020 (AN URE) Celoviti nacionalni energetske in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), za obdobje 2021–2030 Dolgoročna strategija energetske prenove stavb do leta 2050 (DSEPS 2050)

IZVAJANJE INSTRUMENTA V LETU 2020

POTEK IZVAJANJA	<p>Instrument se izvaja. Leta 2020 je veljal javni poziv za kreditiranje okoljskih naložb občanov 65OB19, ki je bil objavljen tik pred koncem leta 2019. Oktobra 2020 je bila višina razpisanih kreditnih sredstev v okviru poziva povečana za 15 milijonov evrov, na 30 milijonov evrov sredstev.</p> <p>Eko sklad je leta 2020 z občani podpisal 2.065 kreditnih pogodb za izvedbo naložb v ukrepe URE in izrabe OVE, kar je za desetino manj kot leto prej. 683 naložbam v ukrepe URE je Eko sklad namenil 13,9 milijonov evrov, vendar je bilo 78 % tega zneska, leto prej celo 85 %, oz. 10,8 milijonov evrov namenjenih nakupu 515 okolju prijaznih vozil, preostanek zneska pa 168 ukrepom URE v stavbah. 1.381 naložb v izrabo OVE, med njimi je bilo tokrat največ naložb namenjenih postavitvi 709 sončnih elektrarn s skupno močjo 4,3 MW vgradnji,</p>
-----------------	--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

je prejelo 16 milijonov evrov kreditnih sredstev. Skupna vrednost podpisanih pogodb je znašala 29,9 milijonov evrov, kar je 17 % manj kot leta 2019. Glej tudi instrument *Posojila Eko sklada s subvencionirano obrestno mero za okoljske naložbe* v zvezku *Večsektorski ukrepi*.

Za prenovo stanovanjskih stavb je mogoče pridobiti tudi posojila lokalnih skupnosti. Tako je, na primer, Javni stanovanjski sklad MOL februarja 2020 objavil javni razpis za stanovanjska posojila za rekonstrukcijo in vzdrževalna dela na stanovanjskih stavbah, kjer so bili vključeni tudi prenova strehe in fasade, prenova ali zamenjava oken in zunanjih vrat itd. Za ta in še 2 druga namena je bilo skupaj na razpolago 300.000 evrov sredstev. Ekološka oz. zelena posojila za različne namene ponujajo tudi nekatere poslovne banke (npr. BKS banka – *zeleni potrošniški kredit* in *zeleni stanovanjski kredit*, Delavska hranilnica – *eko kredit*, Deželna banka Slovenije (DBS) – *eko kredit*, NLB – *zeleni stanovanjski kredit*). V ponudbi NLB je zeleni stanovanjski kredit novost iz leta 2020, medtem ko Abanka (*ekološki potrošniški kredit*) po združitvi z NKBM in pa Sparkasse (*zeleni kredit na kolesih* in *zeleni kredit*) tovrstnih kreditov v svoji ponudbi nimata več.

V začetku leta 2020 je bil v javni obravnavi predlog *Zakona o poroštvih Republike Slovenije za stanovanjske kredite*, katerega namen je bil omogočiti najem kredita fizičnim osebam, ki rešujejo stanovanjsko vprašanje z nakupom ali gradnjo primerne stanovanjske nepremičnine v Sloveniji, pri tem pa izpolnjujejo pogoje glede najema kredita po pravilih Banke Slovenije. Primernost nepremičnine, za katero bi država dala poroštvo, pri tem glede rabe energije ni bila opredeljena. Predlog zakona je bil v javni obravnavi deležen številnih kritik. Časovnica nadaljnje priprave in sprejema zakona nista znana.

DOSEŽENI UČINKI

Učinki posojil Eko sklada so za naložbe, ki hkrati pridobijo tudi nepovratna sredstva Eko sklada, zajeti pri instrumentu *Finančne spodbude za energetska učinkovitost in rabo OVE v stanovanjskih stavbah*. Učinkov ostalih posojil se ne spremlja.

PREDVIDENO IZVAJANJE INSTRUMENTA V OBDOBJU 2021–2022

PREDVIDENO IZVAJANJE

Načrtovano je nadaljnje izvajanje instrumenta. Za kreditiranje okoljskih naložb občanov je pri Eko skladu še vedno odprt poziv 65OB19. Višina razpisanih kreditnih sredstev je bila aprila 2021 povečana še za 25 milijonov evrov, na 55 milijonov evrov sredstev. V skladu s poslovnim in finančnim načrtom Eko sklada za leto 2021 znaša predvideni okvir razpisanih sredstev posojil za to leto, skupaj za občane, javni sektor in pravne osebe, do 30 milijonov evrov.

Javni stanovanjski sklad MOL je marca 2021 ponovno objavil javni razpis za stanovanjska posojila za rekonstrukcijo in vzdrževalna dela na stanovanjskih stavbah. Za ta in še 2 druga namena je skupaj na razpolago 300.000 evrov sredstev. Razpis bo odprt še do 15. 9. 2021.

V *NEPN* in *DSEPS 2050* je v okviru tega instrumenta načrtovano oblikovanje novih finančnih instrumentov, in sicer prednostno sheme za pokrivanje prvih izgub, ki bi ponudnikom omogočila pokrivanje izgub za vnaprej dogovorjeni obseg zelenih posojil. Omenjena shema naj bi bila pripravljena do leta 2022.

PREDVIDENI UČINKI

Učinki posojil Eko sklada bodo za naložbe, ki hkrati pridobijo tudi nepovratna sredstva Eko sklada, zajeti pri instrumentu *Finančne spodbude za energetska učinkovitost in rabo OVE v stanovanjskih stavbah*. Učinkov ostalih posojil se ne spremlja.

PRIPOROČILA ZA ODLOČANJE

Priporočilo za posojila Eko sklada, ki so namenjena občanom, je enako kot splošno priporočilo za vsa posojila Eko sklada, in je navedeno pri instrumentu *Posojila Eko sklada s subvencionirano obrestno mero za okoljske naložbe* v zvezku *Večsektorski ukrepi*.

Glede na to, da so energetske prenove stavbnega fonda in gradnja ničenergijskih stanovanj eden od pomembnih stebrov, na katerih je zasnovan prehod Slovenije v nizkoogljično družbo, in da je *Zakon o poroštvih RS za stanovanjske kredite* še vedno v pripravi, ponovno priporočamo, da se v zakon vključi tudi, da bo država dajala garancije za nakup nepremičnin, ki se uvrščajo v energijski razred od A do E, za nepremičnine, ki sodijo v energijski razred F ali G pa samo ob pogoju, da se bo prejemnik garancije zavezal, da bo ob nakupu izvedel tudi energetske prenovi, s katero se bo stavba uvrstila v enega od razredov od A do E. Na tak način lahko država neposredno usmerja porabniške odločitve, poleg tega pa zmanjšuje tveganje za izpostavljenost prejemnikov garancije energetske revščini in tveganje za njihovo neplačilo kreditnih obveznosti.

VIRI PODATKOV

- Eko sklad, osnutek Letnega poročila Eko sklada za leto 2020, maj 2021
- Eko sklad, Poslovni in finančni načrt Eko sklada za leto 2021, december 2020 (<https://www.ekosklad.si/informacije/o-skladu/poslovni-nacrt/poslovni-in-financni-nacrt-za-leto-2021>)
- MzI, Portal energetika, Javne objave (<https://www.energetika-portal.si/javne-objave/>)
- Javni stanovanjski sklad MOL, razpisi (<https://www.jssmol.si/objave-in-razpisi/razpisi>)
- Dolgoročna strategija energetske prenove stavb do leta 2050 (DSEPS 2050), Vlada RS, februar 2021 (https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/dseps/dseps_2050_final.pdf)

DATUM PRIPRAVE

30. avgust 2021

DELITEV SPODBUD MED LASTNIKE IN NAJEMNIKE V VEČSTANOVANJSKIH STAVBAH
SPLOŠEN OPIS

OZNAKA INSTRUMENTA	AN URE: G.8 DSEPS 2050: G-7	
UČINEK V SEKTORJU	stavbe – gospodinjstva	
VPLIV NA SEKTOR ETS ALI NEETS	neETS <input checked="" type="checkbox"/>	ETS <input type="checkbox"/>
TGP NA KATERE VPLIVA INSTRUMENT	ogljikov dioksid (CO ₂)	
VRSTA INSTRUMENTA	predpis, spodbude	
ODGOVORNOST ZA IZVAJANJE	MzI DE, MOP	
NA KATERE CILJE VPLIVA INSTRUMENT	zmanjšanje rabe energije <input checked="" type="checkbox"/> zmanjšanje emisij TGP <input checked="" type="checkbox"/> povečanje rabe OVE <input type="checkbox"/> drugo: _____ <input type="checkbox"/>	
KRATEK OPIS	Predvidena je vzpostavitev možnosti delitve koristi ukrepov energetske učinkovitosti med lastnike in najemnike v večstanovanjskih stavbah.	

PRAVNE IN STRATEŠKE PODLAGE

EU ZAKONODAJA	/
NACIONALNE PRAVNE PODLAGE	/
NACIONALNE STRATEŠKE PODLAGE	Akcijski načrt za energetske učinkovitost za obdobje 2017–2020 (AN URE) Dolgoročna strategija za spodbujanje naložb energetske prenove stavb (DSEPS) iz leta 2015 in njena dopolnitev iz leta 2018 Celoviti nacionalni energetski in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), za obdobje 2021–2030 Dolgoročna strategija energetske prenove stavb do leta 2050 (DSEPS 2050)

IZVAJANJE INSTRUMENTA V LETU 2020

POTEK IZVAJANJA	Instrument se ne izvaja.
DOSEŽENI UČINKI	Spremljanje učinkov ni predvideno.

PREDVIDENO IZVAJANJE INSTRUMENTA V OBDOBJU 2021–2022

PREDVIDENO IZVAJANJE	V DSEPS 2050 je do leta 2022 načrtovano, da bodo na podlagi preučitve delitve spodbud med lastnike in najemnike raziskane možnosti za vzpostavitev ustreznega modela financiranja energetskih prenov s strani dobaviteljev energije. V primeru takšnega modela se bo dobaviteljem energije zagotovila tehnična podpora pri njegovem razvoju, pripravljen bo pregled zakonodajnih ovir in izveden pilotni projekt.
PREDVIDENI UČINKI	Spremljanje učinkov ni predvideno.

PRIPOROČILA ZA ODLOČANJE

Potrebno je zagotoviti izvedbo instrumenta.

VIRI PODATKOV

- Dolgoročna strategija energetske prenove stavb do leta 2050 (DSEPS 2050), Vlada RS, februar 2021 (https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/dseps/dseps_2050_final.pdf)

DATUM PRIPRAVE

13. julij 2021

VZPOSTAVITEV JAMSTVENE SCHEME

SPLOŠEN OPIS

OZNAKA INSTRUMENTA	AN URE: G.9 DSEPS 2050: G-8		
UČINEK V SEKTORJU	stavbe – gospodinjstva		
VPLIV NA SEKTOR ETS ALI NEETS	neETS <input checked="" type="checkbox"/>	ETS	<input type="checkbox"/>
TGP NA KATERE VPLIVA INSTRUMENT	ogljikov dioksid (CO ₂)		
VRSTA INSTRUMENTA	ekonomski (finančne spodbude)		
ODGOVORNOST ZA IZVAJANJE	Eko sklad, Mzi DE, MOP		
NA KATERE CILJE VPLIVA INSTRUMENT	zmanjšanje rabe energije	<input checked="" type="checkbox"/>	
	zmanjšanje emisij TGP	<input checked="" type="checkbox"/>	
	povečanje rabe OVE	<input type="checkbox"/>	
	drugo: _____	<input type="checkbox"/>	
KRATEK OPIS	Vzpostavljena bo jamstvena shema, ki bo omogočala zavarovanje kreditov, najetih v okviru rezervnega sklada večstanovanjske stavbe.		

PRAVNE IN STRATEŠKE PODLAGE

EU ZAKONODAJA	/
NACIONALNE PRAVNE PODLAGE	/
NACIONALNE STRATEŠKE PODLAGE	Akcijski načrt za energetske učinkovitost za obdobje 2017–2020 (AN URE) Dolgoročna strategija za spodbujanje naložb energetske prenove stavb (DSEPS) iz leta 2015 in njena dopolnitev iz leta 2018 Celoviti nacionalni energetske in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), za obdobje 2021–2030 Dolgoročna strategija energetske prenove stavb do leta 2050 (DSEPS 2050)

IZVAJANJE INSTRUMENTA V LETU 2020

POTEK IZVAJANJA	Instrument se ne izvaja.
DOSEŽENI UČINKI	Spremljanje učinkov ni predvideno.

PREDVIDENO IZVAJANJE INSTRUMENTA V OBDOBJU 2021–2022

PREDVIDENO IZVAJANJE	V DSEPS 2050 je do leta 2022 predvidena preučitev možnosti za oblikovanje jamstvene sheme, ki bi zagotovila individualna jamstva kreditojemalcem ali rezervnemu skladu pri zadolžitvi v breme rezervnega sklada.
PREDVIDENI UČINKI	Spremljanje učinkov ni predvideno.

PRIPOROČILA ZA ODLOČANJE

Potrebno je zagotoviti izvedbo instrumenta.

VIRI PODATKOV

- Dolgoročna strategija energetske prenove stavb do leta 2050 (DSEPS 2050), Vlada RS, februar 2021 (https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/dseps/dseps_2050_final.pdf)

DATUM PRIPRAVE

13. julij 2021

SPODBUJANJE ENERGETSKE UČINKOVITOSTI IN RABE OBNOVLJIVIH VIROV ENERGIJE V STAVBAH JAVNEGA SEKTORJA

UPRAVLJANJE Z ENERGIJO V JAVNEM SEKTORJU

SPLOŠEN OPIS

OZNAKA INSTRUMENTA	OP TGP: OS-12 AN URE: J.3 DSEPS 2050: J-1	
UČINEK V SEKTORJU	stavbe – javni sektor	
VPLIV NA SEKTOR ETS ALI NEETS	neETS <input checked="" type="checkbox"/>	ETS <input type="checkbox"/>
TGP NA KATERE VPLIVA INSTRUMENT	ogljikov dioksid (CO ₂)	
VRSTA INSTRUMENTA	drugo (spremljanje, poročanje in podporne aktivnosti)	
ODGOVORNOST ZA IZVAJANJE	Mzi DE, MJU, MP	
NA KATERE CILJE VPLIVA INSTRUMENT	zmanjšanje rabe energije <input checked="" type="checkbox"/> zmanjšanje emisij TGP <input checked="" type="checkbox"/> povečanje rabe OVE <input checked="" type="checkbox"/> drugo: _____ <input type="checkbox"/>	
KRATEK OPIS	Upravljanje z energijo v javnem sektorju je uvedel <i>Energetski zakon (EZ-1)</i> , od leta 2020 pa ga ureja <i>Zakon o učinkoviti rabi energije (ZURE)</i> . Skladno z <i>Uredbo o upravljanju z energijo v javnem sektorju</i> je upravljanje z energijo sestavljeno iz energetskega knjigovodstva, izvajanja ukrepov URE in izrabe OVE ter poročanja o stroških energije in izvajanju ukrepov.	

PRAVNE IN STRATEŠKE PODLAGE

EU ZAKONODAJA	/
NACIONALNE PRAVNE PODLAGE	Zakon o učinkoviti rabi energije (ZURE), Ur. l. RS, št. 158/20 Uredba o upravljanju z energijo v javnem sektorju, Ur. l. RS, št. 52/16 in 116/20
NACIONALNE STRATEŠKE PODLAGE	Operativni program ukrepov zmanjšanja emisij toplogrednih plinov do leta 2020 (OP TGP) Akcijski načrt za energetske učinkovitost za obdobje 2017–2020 (AN URE) Celoviti nacionalni energetske in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), za obdobje 2021–2030 Dolgoročna strategija energetske prenove stavb do leta 2050 (DSEPS 2050)

IZVAJANJE INSTRUMENTA V LETU 2020

POTEK IZVAJANJA	V letu 2020 je bil sprejet <i>Zakon o učinkoviti rabi energije (ZURE)</i> , ki sistem upravljanja energije v javnem sektorju opredeljuje v 15. členu. V skladu z njim morajo osebe javnega sektorja (zavezanci) določiti osebo, ki je odgovorna za upravljanje z energijo v stavbi ali stavbah, ki so v lasti ali uporabi oseb javnega sektorja. Odgovorna oseba opravlja zlasti naloge vodenja energetskega
-----------------	--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

knjigovodstva, svetovanja glede načrtovanja in izvajanja ukrepov za povečanje energetske učinkovitosti in rabe OVE, izvajanja ukrepov s področja upravljanja energije in skrbi za nenehno izboljševanje energetske učinkovitosti v stavbi ter sodelovanja pri energetskih pregledih. Za vse ali posamezne naloge lahko oseba javnega sektorja v primeru, če teh nalog ne more zagotoviti s svojimi zaposlenimi, pooblasti tudi zunanje strokovnjake, ki izpolnjujejo določene pogoje. Odgovorna oseba mora najmanj enkrat letno, do 31. marca za predhodno leto, vnesti podatke o rabi energije za predhodno leto v stavbi (ali delu stavbe) v informatizirano zbirko upravljanja z energijo, ki jo vodi MzI.

Avgusta 2020 je bila spremenjena in dopolnjena tudi Uredba o upravljanju z energijo v javnem sektorju, ki pa je največ sprememb prinesla na področju prenove ali gradnje skoraj ničenergijskih stavb oseb javnega sektorja.

Sistem energetskega knjigovodstva za stavbe javnega sektorja za poročanje zavezancev, vključno s stalno tehnično in vsebinsko pomočjo, je vzpostavljen. Konec leta 2020 in v začetku leta 2021 je bila z namenom večje preglednosti in enostavnejše uporabe nadgrajena aplikacija za poročanje podatkov energetskega knjigovodstva. Še zlasti je bil s prednastavljenimi možnostmi poenostavljen vnos informacij o ukrepih za povečanje energetske učinkovitosti in rabe OVE (načrtovani/izvedeni; zunanji ovoj/vgrajeni sistemi/organizacijski ukrepi itd.), stroških energije (brez DDV/z DDV, z 9,5 % DDV/z 22 % DDV) in podobno. Posodobljena so bila tudi navodila za poročanje in uporabo aplikacije. Podatke za leto 2020 so lahko zavezanci do konca marca 2021 že sporočili preko nadgrajene aplikacije.

Borzen je konec leta 2020 izvedel 5 spletnih seminarjev s področja upravljanja z energijo v javnem sektorju. Delavnice so pokrivalo upravljanje z energijo v javnem sektorju na splošno, financiranje trajnostnih projektov, energetske preglede in monitoring, javno naročanje in izrabo OVE.

DOSEŽENI UČINKI

Učinki instrumenta so posredni, zato njihovo spremljanje ni predvideno.

PREDVIDENO IZVAJANJE INSTRUMENTA V OBDOBJU 2021–2022

PREDVIDENO IZVAJANJE

Načrtovano je nadaljnje izvajanje ukrepa. V začetku marca 2021 je Borzen v sodelovanju z MzI izvedel spletni seminar o poročanju podatkov energetskega knjigovodstva, v okviru katerega je bila predstavljena tudi uporaba nadgrajene aplikacije za vnos podatkov.

V okviru projekta *LIFE IP CARE4CLIMATE* (<https://www.care4climate.si/sl>), ki se je pod vodstvom MOP začel leta 2019, poteka priprava seznama stavb širšega ožjega sektorja, ki bo dopolnil seznam stavb ožjega javnega sektorja in tako po eni strani omogočil pripravo finančnega načrta za energetsko prenovo stavb v celotnem javnem sektorju v obdobju do leta 2030, po drugi strani pa tudi vključitev vseh teh stavb v sistem energetskega knjigovodstva.

V obdobju 2021–2022 je načrtovana tudi izvedba nadzora nad kakovostjo podatkov, ki jih poročajo zavezanci. Izvedena bo analiza, katere glavni namen je preveriti točnost in popolnost poročenih podatkov. Ugotovitve analize bodo uporabljene za nadgradnjo ukrepa in prenovo trenutno veljavne uredbe. V tem okviru bo razvito tudi letno poročilo za poročanje o rabi in stroških energije po posameznih vrstah stavb v ožjem in širšem javnem sektorju (šolske, zdravstvene itd.), ki bo potrebno za dokazovanje doseganja zastavljenih ciljnih prihrankov do leta 2030 v tem sektorju. V okviru analize se bo preverjalo tudi izvajanje 2. člena *Uredbe o upravljanju z energijo v javnem sektorju*, v skladu s katerim bi morali zavezanci do konca leta 2018 v primeru, da je to ekonomično, v stavbah in delih stavb zagotoviti merjenje rabe električne energije, zemeljskega plina in toplote.

V *NEPN* in *DSEPS 2050* je v okviru tega instrumenta predvidena nadgradnja, in sicer tako, da se že v letu 2021 v skladu z zahtevami *ZURE* zagotovi stalno spremljanje rabe energije in izvajanja ukrepov v javnem sektorju, vključno s postavitvijo ciljev na področju energetske učinkovitosti za javne stavbe oz. institucije. Ravno tako naj bi bili leta 2021 določeni tudi zahtevni cilji glede uporabe OVE v javnih stavbah ter zagotovljene potrebne spodbude za njen hitrejši razvoj (finančne spodbude, energetske pogodbeništvu itd.).

Poleg navedenega je v *DSEPS 2050* za leto 2021 načrtovana tudi priprava programa za dolgoročno izvedbo energetskih prenov v ožjem javnem sektorju. Program naj bi opredeljeval vse od ciljev energetske učinkovitosti po osebah ožjega javnega sektorja, prednostne izvedbe kategoriziranih projektov energetske prenove ter obsega naložb, potrebnih finančnih virov in časovnega načrta izvedbe projektov, do podpore izvajanju projektov, vzpostavitve spremljanja izvajanja programa in izvajanja mehkih ukrepov.

PREDVIDENI UČINKI Učinki instrumenta so posredni, zato njihovo spremljanje ni predvideno.

PRIPOROČILA ZA ODLOČANJE

Za doseganje ciljev na področju zmanjševanje emisij TGP, rabe energije in izrabe OVE do leta 2030, priporočamo čim prejšnje izvajanje instrumenta v skladu s smernicami iz *NEPN* in *DSEPS 2050*.

VIRI PODATKOV

- MzI DE
- MzI, Portal energetika, Upravljanje z energijo v javnem sektorju (<https://www.energetika-portal.si/podrocja/energetika/upravljanje-z-energijo-v-javnem-sektorju/>)
- Dolgoročna strategija energetske prenove stavb do leta 2050 (*DSEPS 2050*), Vlada RS, februar 2021 (https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/dseps/dseps_2050_final.pdf)

DATUM PRIPRAVE

14. julij 2021

SHEME POVRATNIH SREDSTEV ZA ENERGETSKO UČINKOVITOST V JAVNEM SEKTORJU

SPLOŠEN OPIS

OZNAKA INSTRUMENTA	OP TGP: NS-2b AN URE: J.2 DSEPS 2050: J-2	
UČINEK V SEKTORJU	stavbe – javni sektor	
VPLIV NA SEKTOR ETS ALI NEETS	neETS <input checked="" type="checkbox"/>	ETS <input type="checkbox"/>
TGP NA KATERE VPLIVA INSTRUMENT	ogljikov dioksid (CO ₂)	
VRSTA INSTRUMENTA	ekonomski	
ODGOVORNOST ZA IZVAJANJE	Eko sklad, MOP, Mzi DE	
NA KATERE CILJE VPLIVA INSTRUMENT	zmanjšanje rabe energije <input checked="" type="checkbox"/> zmanjšanje emisij TGP <input checked="" type="checkbox"/> povečanje rabe OVE <input checked="" type="checkbox"/> drugo: _____ <input type="checkbox"/>	
KRATEK OPIS	Eko sklad spodbuja okoljske naložbe v javnem sektorju, med katerimi so tudi naložbe v ukrepe za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov (TGP), s posojili z ugodno obrestno mero.	

PRAVNE IN STRATEŠKE PODLAGE

EU ZAKONODAJA	/
NACIONALNE PRAVNE PODLAGE	Zakon o varstvu okolja (ZVO-1)
NACIONALNE STRATEŠKE PODLAGE	Operativni program ukrepov zmanjšanja emisij toplogrednih plinov do leta 2020 (OP TGP) Akcijski načrt za energetska učinkovitost za obdobje 2017–2020 (AN URE) Celoviti nacionalni energetski in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), za obdobje 2021–2030 Dolgoročna strategija energetske prenove stavb do leta 2050 (DSEPS 2050)

IZVAJANJE INSTRUMENTA V LETU 2020

POTEK IZVAJANJA	<p>Ukrep se izvaja. V okviru javnega poziva za kreditiranje okoljskih naložb občin (60LS17) s 5 milijoni evrov razpoložljivih sredstev leta 2020 ni bil odobren noben kredit. Je pa bil odobren 1 kredit v skupnem znesku 1 milijon evrov v okviru javnega poziva za kreditiranje naložb občin v gradnjo novih skoraj ničenergijskih stavb splošnega družbenega pomena (61ONS17) z razpisanimi 20 milijoni evrov ugodnih kreditov. Skupni znesek v letu 2020 odobrenih kreditnih sredstev je bil tako znatno nižji od 2,8 milijonov evrov, kolikor jih je bilo odobrenih leto prej.</p> <p>Poraba kreditov za financiranje naložb občin v letu 2020 je znašala 3,6 milijonov evrov, in sicer so bila sredstva namenjena za izvajanje 4 naložb, ki so bile odobrene v okviru javnih pozivov 57LS16 (2 naložbi)⁵ in 61ONS17</p>
-----------------	------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

5 Podatka o namenu kreditov nimamo, zato naložbi nista nujno usmerjeni v zmanjšanje emisij TGP.

(2 naložbi). Znesek porabljenih kreditov je bil v primerjavi z letom prej večji za tretjino. Do februarja 2020 je bil odprt tudi poziv 76FS-PO19, v okviru katerega so bili lokalnim skupnostim in pravnim osebam na voljo 4 milijoni evrov nepovratnih sredstev in 5 milijonov evrov kreditnih sredstev. Podoben poziv, 82FS-PO20, s 3 milijoni evrov nepovratnih sredstev in 5 milijoni evrov kreditnih sredstev je bil nato objavljen še oktobra 2020. Med tistimi naložbami, ki so leta 2020 prejele spodbude v okviru poziva 76FS-PO19, je bilo z hkrati z nepovratnimi sredstvi in posojilom podprtih samo majhen delež, 5 %.

Tudi v letu 2020 so bila za osebe celotnega javnega sektorja in ponudnike energetske storitev na voljo posojila za financiranje projektov celovite energetske prenove javnih stavb, ki jih je maja 2019 razpisala SID banka v okviru Sklada skladov. Na voljo je okvirno 37,5 milijonov evrov, od katerih jih je 25 milijonov evrov zagotovljenih iz OP EKP, preostanek pa iz sredstev banke. V tem okviru je bilo do sedaj porabljenih 1,2 milijona kreditnih sredstev za 3 projekte. Več interesa za posojila je v javnem sektorju, medtem ko so manjši ponudniki energetske storitve zanje sicer zainteresirani, vendar imajo pri njihovem pridobivanju problem z različnimi omejitvami (bonitete, državne pomoči, itd.).

Glej tudi instrument *Posojila Eko sklada s subvencionirano obrestno mero za okoljske naložbe* v zvezku *Večsektorski ukrepi*.

DOSEŽENI UČINKI Učinkov se ne spremlja na način, ki bi omogočal vrednotenje vpliva naložb na zmanjšanje emisij TGP.

PREDVIDENO IZVAJANJE INSTRUMENTA V OBDOBJU 2021–2022

PREDVIDENO IZVAJANJE Načrtovano je nadaljnje izvajanje instrumenta. V sredini leta 2021 sta bila za kreditiranje naložb v javnem sektorju odprta dva javna poziva, in sicer že omenjena poziva 60LS17 in 61ONS17. V okviru poziva 82FS-PO20 je bila višina razpisanih nepovratnih sredstev aprila 2021 povečana na 6 milijonov evrov. Omenjeni poziv je bil nato konec maja 2021 zaključen.

V skladu s poslovnim in finančnim načrtom Eko sklada za leto 2020 znaša predvideni okvir razpisanih sredstev posojil za to leto, skupaj za občane, javni sektor in pravne osebe, do 30 milijonov evrov.

SID banka bo vloge za financiranje projektov celovite energetske prenove javnih stavb sprejemala do porabe sredstev posojilnega programa oziroma najkasneje do 31. 12. 2023.

V *NEPN* in *DSEPS 2050* je v okviru tega instrumenta za leto 2023 načrtovano izboljšanje spremljanja učinkov naložb, ki prejemajo kredite, na zmanjšanje rabe energije in emisij TGP ter povečanje proizvodnje energije iz OVE. *DSEPS 2050* predvideva tudi usmerjanje tega instrumenta v širši javni sektor, ki ni v lasti države.

PREDVIDENI UČINKI Učinkov se ne spremlja na način, ki bi omogočal vrednotenje vpliva naložb na zmanjšanje emisij TGP.

PRIPOROČILA ZA ODLOČANJE

Priporočilo za posojila Eko sklada, ki so namenjena javnemu sektorju, je enako kot splošno priporočilo za vsa posojila Eko sklada, in je navedeno pri instrumentu *Posojila Eko sklada s subvencionirano obrestno mero za okoljske naložbe* v zvezku *Večsektorski ukrepi*.

VIRI PODATKOV

- Eko sklad, osnutek Letnega poročila Eko sklada za leto 2020, maj 2021

- Eko sklad, Poslovni in finančni načrt Eko sklada za leto 2021, december 2020 (<https://www.ekosklad.si/informacije/o-skladu/poslovni-nacrt/poslovni-in-financni-nacrt-za-leto-2021>)
- MZI, Portal energetika, Javne objave (<http://www.energetika-portal.si/javne-objave/>)
- Dolgoročna strategija energetske prenove stavb do leta 2050 (DSEPS 2050), Vlada RS, februar 2021 (https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/dseps/dseps_2050_final.pdf)

DATUM PRIPRAVE

14. julij 2021

NEPOVRATNE INVESTICIJSKE FINANČNE SPODBUDE ZA ENERGETSKO SANACIJO STAVB V JAVNEM SEKTORJU, USMERJENE V POVEČANJE DELEŽA PROJEKTOV IZVEDENIH Z ENERGETSKIM POGODBENIŠTVOM

SPLOŠEN OPIS

OZNAKA INSTRUMENTA	OP TGP: NS-3 AN URE: J.2, J.4 OP EKP: prednostna os 4, prednostna naložba 4.1 DSEPS 2050: J-3	
UČINEK V SEKTORJU	stavbe – javni sektor	
VPLIV NA SEKTOR ETS ALI NEETS	neETS <input checked="" type="checkbox"/>	ETS <input type="checkbox"/>
TGP NA KATERE VPLIVA INSTRUMENT	ogljikov dioksid (CO ₂)	
VRSTA INSTRUMENTA	ekonomski (finančne spodbude)	
ODGOVORNOST ZA IZVAJANJE	Mzl DE, Eko sklad	
NA KATERE CILJE VPLIVA INSTRUMENT	zmanjšanje rabe energije <input checked="" type="checkbox"/> zmanjšanje emisij TGP <input checked="" type="checkbox"/> povečanje rabe OVE <input checked="" type="checkbox"/> drugo: _____ <input type="checkbox"/>	
KRATEK OPIS	Ukrep se v obdobju 2014–2020 nadaljuje s financiranjem v okviru OP EKP. Predvidena je energetska prenova stavb javnega sektorja, ki so v lasti in rabi neposrednih in posrednih proračunskih uporabnikov ter občin, izvedba projektov energetske prenove stavb javnega sektorja v okviru energetskega pogodbeništv, leta 2014 naj bi bilo 25 %, leta 2020 pa 80 % vseh finančnih podpor za energetske prenovne javnih stavb usmerjenih v spodbujanje energetskega pogodbeništv, in izvedba demonstracijskih projektov celovite energetske obnove različnih tipov stavb javnega sektorja po merilih skoraj ničenergijske prenove, kjer bo to mogoče (stavbe osrednje oz. ožje vlade, stavbe kulturne dediščine).	

PRAVNE IN STRATEŠKE PODLAGE

EU ZAKONODAJA	/
NACIONALNE PRAVNE PODLAGE	/
NACIONALNE STRATEŠKE PODLAGE	Operativni program ukrepov zmanjšanja emisij toplogrednih plinov do leta 2020 (OP TGP) Akcijski načrt za energetske učinkovitost za obdobje 2017–2020 (AN URE) Operativni program za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020 (OP EKP) Celoviti nacionalni energetski in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), za obdobje 2021–2030 Dolgoročna strategija energetske prenove stavb do leta 2050 (DSEPS 2050)

IZVAJANJE INSTRUMENTA V LETU 2020

POTEK IZVAJANJA

Tudi leta 2020 so se izvajali projekti, ki so v okviru OP EKP prejeli nepovratna sredstva za energetska prenova stavb v lasti in rabi občin, stavb širšega javnega sektorja in stavb ožjega javnega sektorja v sklopu razpisov/povabil iz obdobja 2016–2019. Skupno je bilo leta 2020 prenovljenih dobrih 127.000 m² neto tlorisne površine stavb, kar je približno tretjino manj kot leto prej. Za izvedbo teh naložb je bilo dodeljenih 9,9 milijonov evrov. Do konca leta 2020 je bilo v okviru 60 projektov skupno prenovljenih 541.000 m² neto tlorisne površine stavb. Zmanjšanje rabe energije, doseženo s temi projekti, je bilo ocenjeno na 42,2 GWh, emisije CO₂ pa na 11,1 kt na leto. Zmanjšanje rabe energije na enoto površine znaša 78 kWh/m²leto, kar kaže na to, da bo treba prenove za večje učinke v prihodnje bolj usmerjati v celovite prenove, vključno s trajnostnimi prenovami.

Februarja 2020 so bili objavljeni trije razpisi/povabila za energetska prenova stavb občin (JOB-2020), stavb širšega javnega sektorja v lasti države (ŠJS 2020) in stavb ožjega javnega sektorja (OJS 2020). Zanimanja za razpisana nepovratna sredstva je bilo malo, k čemur je verjetno pripomogla tudi pandemija koronavirusa. Sredstva v skupni višini 4,7 milijonov evrov so bila dodeljena zgolj petim projektom. Črpanje sredstev za energetska prenova javnih stavb v okviru OP EKP je sicer na splošno slabo. Najslabše je pri stavbah ožjega javnega sektorja, kjer so bili v obdobju 2016–2020 v okviru petih povabil podprti samo trije projekti. Slabo izvajanje projektov v ožjem javnem sektorju je težava tudi zaradi doseganja cilja v skladu s 5. členom *Direktive o energetske učinkovitosti (EED)*⁶. Za podrobnosti o doseganju tega cilja glej zvezek *Ocena doseganja ciljev OP TGP*.

Oktober 2020 so bili potem za vse tri ciljne skupine objavljeni novi razpisi oz. povabila. V okviru razpisa za energetska prenova stavb v lasti in rabi občin (JOB_2021) je na voljo 25 milijonov evrov sredstev, energetska prenova stavb širšega javnega sektorja v lasti države (ŠJS 2021) je namenjenih 25,9 milijonov evrov, energetska prenova stavb ožjega javnega sektorja (OJS 2021) pa 7,6 milijonov evrov nepovratnih sredstev. V okviru povabil ŠJS 2021 in OJS 2021 se pričakuje povečanje interesa za razpisana sredstva, saj so bila za sofinanciranje izdelave tehnične in ekonomske dokumentacije na razpolago sredstva mednarodne tehnične pomoči ELENA (projekt GovDER), o katerih pišemo več pri instrumentu [Energetsko pogodbeništvu](#).

Za izvajanje ukrepov je nepovratna sredstva javnemu sektorju leta 2020 ponovno izplačal tudi Eko sklad. Za 14 projektov gradnje skoraj ničenergijskih stavb splošnega družbenega pomena in 53 naložb⁷ v ukrepe URE in izrabe OVE je namenil 6,4 milijonov evrov. Zmanjšanje rabe energije, doseženo s temi projekti, je bilo ocenjeno na 3,9 GWh, emisije CO₂ pa na 0,8 kt na leto. Za javni sektor je bilo sicer leta 2020 odprtih več javnih pozivov Eko sklada. V okviru poziva 72SUB-sNESLS19, ki je bil odprt do maja 2020, so bila sredstva še namenjena gradnji skoraj ničenergijskih stavb splošnega družbenega pomena, za izvedbo ukrepov URE in izrabe OVE pa je bil do konca februarja odprt poziv 76FS-PO19. Slednjega je nato oktobra nadomestil poziv 82FS-PO20 z razpisanimi 3 milijoni evrov nepovratnih sredstev in 5 milijoni evrov kreditnih sredstev, ponovno namenjenih tako pravnim osebam kot tudi lokalnim

6 Direktiva 2012/27/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o energetske učinkovitosti, spremembi Direktiv 2009/125/ES in 2010/30/EU ter razveljavitvi Direktiv 2004/08/ES in 2006/32/ES, [UL L 315 z dne 14. 11. 2012, str. 1, prečiščena različica \(2013-07-01\)](#)

7 Gre za oceno, saj so nepovratna sredstva v okviru nekaterih pozivov za izvedbo posameznih ukrepov URE in izrabe OVE namenjena različnim ciljnim skupinam (npr. pri pozivu 76FS-PO18), baza podatkov Eko sklada pa ne vključuje ustreznega indikatorja (npr. šifra dejavnosti v skladu z SKD 2008), ki bi omogočal korekten ločen prikaz učinkov po posameznih sektorjih. Ocena je bila narejena glede na tip stavbe, v kateri so bili projekti izvedeni.

skupnostim. Leta 2020 je bilo v tem okviru skupno, ne samo z lokalnimi skupnostmi, podpisanih 211 pogodb, izplačil pa še ni bilo. Nov poziv za gradnjo skoraj ničenergijskih stavb leta 2020 ni bil objavljen.

DOSEŽENI UČINKI

Z energetske prenovne stavb javnega sektorja je bilo leta 2020 doseženo:

- zmanjšanje rabe energije: 11,4 GWh/leto
- povečanje proizvodnje energije iz OVE: 3,2 GWh/leto
- zmanjšanje emisije CO₂: 2,8 kt/leto

Učinki so bili povzeti po projektni dokumentaciji.

S spodbudami Eko sklada za zmanjšanje rabe energije in povečanje proizvodnje energije iz OVE v javnem sektorju je bilo leta 2020 doseženo:

- zmanjšanje rabe energije: 3,9 GWh/leto
- povečanje proizvodnje energija iz OVE: 1,0 GWh/leto
- zmanjšanje emisije CO₂: 0,8 kt/leto

Učinki so bili povzeti po projektni dokumentaciji oz. izračunani v skladu s *Pravilnikom o metodah za določanje prihrankov energije (Ur. l. RS, št. 67/15 in 14/17)*.

PREDVIDENO IZVAJANJE INSTRUMENTA V OBDOBJU 2021–2022

PREDVIDENO IZVAJANJE

Za energetske prenovne stavb javnega sektorja v okviru OP EKP so trenutno še vedno odprti razpisi/povabila, ki so bili objavljeni oktobra 2020 (JOB_2021, ŠJS 2021 in OJS 2021). Po treh odpiranjih v vsakem od razpisov/povabil, skupno je povsod predvidenih po pet odpiranj, zadnja novembra 2021, je bilo za skupaj 17 projektov dodeljenih 23,1 milijonov evrov nepovratnih sredstev oz. 39 % vseh razpisanih. Po pričakovanjih se je zaradi sofinanciranja izdelave dokumentacije s sredstvi mednarodne tehnične pomoči ELENA bistveno izboljšalo črpanje sredstev v širšem javnem sektorju v lasti države. To je bilo po treh odpiranjih 48-odstotno.

V OP EKP se v okviru prednostne osi 15 za spodbujanje odprave posledic krize v okviru pandemije COVID-19 ter priprave zelenega, digitalnega in odpornega okrevanja gospodarstva v sklopu programa React-EU za obdobje 2020–2023 s prilagoditvijo sedanjega večletnega finančnega okvira sofinancirajo ključni ukrepi za odpravo posledic pandemije koronavirusa. Za krepitev odpornosti zdravstvenih sistemov so zagotovljeni tudi viri za izvajanje naložb v energetske prenovne stavb zdravstvene infrastrukture posebnega pomena zaradi koronavirusa. Prvotno je bila predvidena izvedba šestih projektov s skupno vrednostjo operacij 80 milijonov evrov (z DDV), vendar pa en projekt ne bo izveden, saj je potrebno objekt, predviden za energetske prenovne, predhodno še statično sanirati.

Pri Eko skladu za javni sektor trenutno ni odprt noben poziv. Nov poziv za spodbude za gradnjo skoraj ničenergijskih stavb tudi leta 2021 še ni bil objavljen, poziv 82FS-PO20 za podporo izvedbi ukrepov URE in izrabe OVE pa je bil zaključen maja 2021.

V *Programu porabe sredstev Sklada za podnebne spremembe v obdobju 2021–2023* je za gradnjo ali nakup skoraj ničenergijskih novih stavb, celovito obnovo starejših stavb in nakup stanovanj v novih ali obnovljenih skoraj ničenergijskih stavbah ter gradnjo skoraj ničenergijskih stavb javnega značaja za leto 2021 načrtovanih 600.000 evrov sredstev, v letih 2022 in 2023 pa še 4,4 oz. 10 milijonov evrov. Dodatno so sredstva za javni sektor načrtovana še za trajnostno gradnjo z lesom (2021: 0,22 milijona evrov, 2022 in 2023: vsako leto po 5 milijonov evrov) ter za energetske prenovne stavb, izboljšanje energetskega

stanja stavb in odstranitev vseh azbestnih materialov (2022 in 2023: vsako leto po 3 milijone evrov).

V *NEPN* in *DSEPS 2050* sta načrtovana nadaljevanje izvajanja instrumenta in njegova nadgradnja. V *DSEPS 2050* je glavni poudarek na spodbujanju energetske prenove stavb javnega sektorja s kohezijskimi sredstvi za ta namen do leta 2023, za doseganje večjega obsega energetskih prenov po modelu energetskega pogodbenišva (EPO) pa so že za leto 2021 predvideni aktiven razvoj in spodbujanje novih finančnih modelov za spodbuditev pogodbenega zagotavljanja prihrankov energije, zagotovitev finančnih spodbud za pripravo projektov EPO v okviru podpornega programa za pospeševalce teh projektov ter vzpostavitev sistema izobraževanja in usposabljanja oseb, odgovornih za energetske prenove, na vseh ravneh priprave in izvedbe projekta EPO. V *NEPN* sta dodatno izpostavljena še stalna razpoložljivost nepovratnih sredstev za spodbujanje naložb energetske prenove javnih stavb in usmerjanje energetske prenove stavbe v bolj celovite energetske prenove.

PREDVIDENI UČINKI

Z energetske prenove stavb javnega sektorja, ki so nepovratna sredstva prejela v okviru razpisov in povabil v obdobju 2016–2020, brez razpisov/povabil, ki so bili objavljeni oktobra 2020, bo v letih 2021 in 2022 doseženo:

- zmanjšanje rabe energije: 13,6 GWh/leto
- povečanje proizvodnje energija iz OVE: 4,3 GWh/leto
- zmanjšanje emisije CO₂: 3,2 kt/leto

Učinki so bili povzeti po projektni dokumentaciji. Podatki še niso dokončni.

Učinki projektov, podprtih z nepovratnimi sredstvi Eko sklada, se vnaprej ne načrtujejo.

PRIPOROČILA ZA ODLOČANJE

Z vidika doseganja ciljev na področju zmanjšanje rabe energije in emisij TGP v stavbah do leta 2030 in tudi dolgoročno do leta 2050 gre za izjemno pomemben instrument. Čim prej je treba zagotoviti njegovo izvajanje v skladu s smernicami iz *NEPN* in *DSEPS-2050*. Bistveni sta zagotovitev stalnih virov nepovratnih sredstev za spodbujanje naložb energetske prenove javnih stavb ter celovita podpora investitorjem pri pripravi in izvedbi projektov, še zlasti po modelu energetskega pogodbenišva.

VIRI PODATKOV

- Eko sklad, MZI DE – Projektna pisarna za energetske prenove javnih stavb
- MZI, Portal energetika, Javne objave (<https://www.energetika-portal.si/javne-objave/>)
- MZI, Portal energetika, Novice, Navodila za pripravo vlog za neposredno potrditev operacij energetske prenove stavb zdravstvene infrastrukture posebnega pomena (<https://www.energetika-portal.si/nc/novica/n/navodila-za-pripravo-vlog-za-neposredno-potrditev-operacij-energetske-prenove-stavb-zdravs-4502/>)
- Eko sklad, osnutek Letnega poročila Eko sklada za leto 2020, maj 2021
- Eko sklad, Poslovni in finančni načrt Eko sklada za leto 2021, december 2020 (<https://www.ekosklad.si/informacije/o-skladu/poslovni-nacrt/poslovni-in-financni-nacrt-za-leto-2021>)
- Odlok o Programu porabe sredstev Sklada za podnebne spremembe v obdobju 2021–2023 (Ur. l. RS, št. [101/21](http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ODLO2330#)), priloga Program porabe sredstev Sklada za podnebne spremembe v obdobju 2021–2023 (<http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ODLO2330#>)
- Dolgoročna strategija energetske prenove stavb do leta 2050 (DSEPS 2050), Vlada RS, februar 2021 (https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/dseps/dseps_2050_final.pdf)

DATUM PRIPRAVE

6. avgust 2021

ZAGOTAVLJANJE KAKOVOSTI PROJEKTOV ENERGETSKE PRENOVE STAVB V JAVNEM SEKTORJU

SPLOŠEN OPIS

OZNAKA INSTRUMENTA	OP TGP: NS-4 AN URE: J.8 DSEPS 2050: J-4	
UČINEK V SEKTORJU	stavbe – javni sektor	
VPLIV NA SEKTOR ETS ALI NEETS	neETS <input checked="" type="checkbox"/>	ETS <input type="checkbox"/>
TGP NA KATERE VPLIVA INSTRUMENT	ogljikov dioksid (CO ₂)	
VRSTA INSTRUMENTA	sklop instrumentov	
ODGOVORNOST ZA IZVAJANJE	Mzl DE, projektna pisarna	
NA KATERE CILJE VPLIVA INSTRUMENT	zmanjšanje rabe energije	<input checked="" type="checkbox"/>
	zmanjšanje emisij TGP	<input checked="" type="checkbox"/>
	povečanje rabe OVE	<input type="checkbox"/>
	drugo: _____	<input type="checkbox"/>
KRATEK OPIS	V okviru instrumenta bo oblikovan in vzpostavljen celovit sistem zagotavljanja kakovosti energetske prenove stavb v skladu z načeli trajnostne gradnje za vse faze življenjskega cikla stavb (projektiranje, gradnja/obnova, upravljanje/obratovanje...) in vrednotenje kakovosti. Vzpostavljene bodo delovne skupine, ki bodo pretehtale možne smeri razvoja sistema celovitega zagotavljanja kakovosti s ključnimi deležniki: naročniki prenove, izvajalci, proizvajalci opreme, zbornicami (GZS, IZS, OZS) in strokovnjaki s povezanih področij (gradbeništvo, arhitektura, urbanizem, elektrotehnika, energetika, ekonomija...).	

PRAVNE IN STRATEŠKE PODLAGE

EU ZAKONODAJA	/
NACIONALNE PRAVNE PODLAGE	/
NACIONALNE STRATEŠKE PODLAGE	Operativni program ukrepov zmanjšanja emisij toplogrednih plinov do leta 2020 (OP TGP) Akcijski načrt za energetske učinkovitost za obdobje 2017–2020 (AN URE) Dolgoročna strategija za spodbujanje naložb energetske prenove stavb (DSEPS) iz leta 2015 in njena dopolnitev iz leta 2018 Celoviti nacionalni energetski in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), za obdobje 2021–2030 Dolgoročna strategija energetske prenove stavb do leta 2050 (DSEPS 2050)

IZVAJANJE INSTRUMENTA V LETU 2020

POTEK IZVAJANJA	Leta 2019 se je pod vodstvom MOP začel projekt <i>LIFE IP CARE4CLIMATE</i> (https://www.care4climate.si/sl), v okviru katerega je v aktivnosti C4.1 predvidena vzpostavitev celovitega sistema za zagotavljanje kakovosti pri energetski prenovi javnih stavb. Leta 2020 sta bila v teku razvoj metodologije
-----------------	-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

za kvalitativno in kvantitativno oceno projektov energetske prenove ter analiza obstoječih akcijskih načrtov za vpeljavo BIM projektiranja v javno naročanje v Sloveniji in EU.

V sklopu C4.1 poteka tudi nadgrajevanje sheme za *Znak kakovosti v graditeljstvu (ZKG)*, in sicer z namenom spodbujati večjo kakovost energetske prenove stavb. ZKG se podeljuje že od leta 1996, v okviru projekta *LIFE IP CARE4CLIMATE* pa so bili leta 2020 pripravljene predloge za nadgradnjo ZKG z novimi kategorijami za ocenjevanje. Priprava predlogov je potekala v posvetovalnem procesu z deležniki – v okviru posvetovalnih delavnic in drugih dogodkov je sodelovalo 393 deležnikov. Predlagane nove kategorije ZKG so:

- proces načrtovanja celovite energetske prenove stavb;
- gradbena in energetska prenova stavb kulturne dediščine;
- energetska prenova kmetij;
- temeljita – energetska in protipotresna – prenova stavbe;
- učinkovito vzpostavljen sistem kakovosti pri izvajanju energetske prenove stavbe;
- energetska prenova stavb v lasti občin.

DOSEŽENI UČINKI Učinki instrumenta so posredni, zato njihovo spremljanje ni predvideno.

PREDVIDENO IZVAJANJE INSTRUMENTA V OBDOBJU 2021–2022

PREDVIDENO IZVAJANJE

V okviru projekta *LIFE IP CARE4CLIMATE* je bil leta 2021 objavljen razpis za zunanjega izvajalca in v drugi polovici leta se je začela izvajati naloga »Oblikovanje izmenjevalnega formata na področju graditve objektov«, katere rezultat bodo smernice za digitalizacijo projektne dokumentacije gradenj in prenov stavb, ki bodo pripravljene v prvi polovici leta 2022. V sklopu aktivnosti C4.1 bo do konca leta 2021 pripravljena še analiza projektov energetske prenove javnih stavb, ki so bili sofinancirani s kohezijskimi sredstvi, medtem ko bo sistem za spremljanje doseganja ciljev pri zagotavljanju kakovostne energetske prenove javnih stavb končan v sredini leta 2022.

Z namenom promocije in vidnosti zagotavljanja kakovosti pri prenovah stavb je v pripravi spletni portal s predstavitevijo kategorij ZKG. Leta 2021 je bil tudi že objavljen javni razpis za podelitev okoljskega priznanja ZKG 2021, ki vključuje tudi kategorijo storitev pri obnovi / obnovi stavb kulturne dediščine in stavb s sestavinami kulturne dediščine (ostrešja, fasade, konstrukcijske ojačitve, sanacija vlage). V pripravi so tudi že merila za dodeljevanje ZKG na področju procesa načrtovanja celovite energetske prenove stavb.

Poleg aktivnosti, načrtovanih v projektu *LIFE IP CARE4CLIMATE*, so v okviru tega instrumenta v *NEPN* in *DSEPS 2050* od leta 2021 dalje načrtovani nadgradnja sistema zagotavljanja kakovosti energetske prenove stavb v okviru strukturiranega procesa sodelovanja deležnikov, certificiranje izvajalcev in procesov, izobraževanje oz. usposabljanje deležnikov ter zagotavljanje vodilne vloge javnega sektorja z uveljavljanjem sistema kakovosti pri projektih energetske prenove stavb v javnem sektorju.

PREDVIDENI UČINKI Učinki instrumenta so posredni, zato njihovo spremljanje ni predvideno.

PRIPOROČILA ZA ODLOČANJE

Priporočamo čim prej izvajanje instrumenta v skladu s smernicami iz *NEPN* in *DSEPS 2050*. Poseben poudarek je treba nameniti izgradnji sistema za vzpostavitev zagotavljanja kakovosti izvedenih energetskih prenov z izobraževanjem in dodatnimi strokovnimi podlagami za pripravljavce projektov.

VIRI PODATKOV

- Projekt *LIFE IP CARE4CLIMATE*, interno gradivo
- Jejčič, Neva, et al., *D4.1.6 Poročilo o nadgradnji razvoja novih kategorij v okviru certifikacijske sheme Znak kakovosti v graditeljstvu*, Ljubljana, 2020, pripravljeno v okviru projekta *LIFE IP CARE4CLIMATE* (https://www.care4climate.si/files/1357/D4-6_POROCILO-O-NADGRADNJI-RAZVOJA-NOVE-KATEGORIJE-V-OKVIRU-CERTIFIKACISJKE-SHEME-ZKG-ZRMK.pdf)
- Dolgoročna strategija energetske prenove stavb do leta 2050 (DSEPS 2050), Vlada RS, februar 2021 (https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/dseps/dseps_2050_final.pdf)

DATUM PRIPRAVE

30. avgust 2021

PROJEKTNA PISARNA ZA ENERGETSKO PRENOVO JAVNIH STAVB

SPLOŠEN OPIS

OZNAKA INSTRUMENTA	AN URE: J.5 AN OVE: ukrep 35 OP EKP: prednostna os 4, tehnična pomoč DSEPS 2050: J-5
UČINEK V SEKTORJU	stavbe – javni sektor
VPLIV NA SEKTOR ETS ALI NEETS	neETS <input checked="" type="checkbox"/> ETS <input type="checkbox"/>
TGP NA KATERE VPLIVA INSTRUMENT	ogljikov dioksid (CO ₂)
VRSTA INSTRUMENTA	drugo (organizacijski ukrep)
ODGOVORNOST ZA IZVAJANJE	Mzl DE
NA KATERE CILJE VPLIVA INSTRUMENT	zmanjšanje rabe energije <input checked="" type="checkbox"/> zmanjšanje emisij TGP <input checked="" type="checkbox"/> povečanje rabe OVE <input checked="" type="checkbox"/> drugo: _____ <input type="checkbox"/>
KRATEK OPIS	<p>Projektna pisarna, ki deluje v sklopu Mzl, od leta 2016 operativno izvaja projekt <i>Energetske prenovne stavb v državni in občinski lasti</i> v okviru izvajanja OP EKP. Pisarna nudi podporno okolje pri pripravi ustrezne investicijske dokumentacije, strokovno podporo posredniškimi in izvajalskim organom ter drugim deležnikom pri prenovi. Vodi evidenco javnih stavb ožjega javnega sektorja, ki bodo energetske prenovljene, ter spremlja in izvaja kontrolo nad operacijami. Eden izmed ciljev je tudi prenos znanja in izkušenj pri naložbah v prenovi stavb med različnimi segmenti javne uprave.</p> <p>V skladu s prenovi AN URE in <i>Dopolnitvijo DSEPS</i> je obseg dela pisarne razširjen še z usposabljanjem oseb, odgovornih za energetske prenovne na vseh ravneh priprave in izvedbe projektov, in nekaterimi razvojnimi nalogami (npr. vzpostavitev sistema kakovosti za projekte energetske prenovne javnih stavb, ekonomska analiza in analiza kakovosti že izvedenih projektov itd.).</p> <p>Projektna pisarna je načrtovana in tudi sofinancirana v okviru <i>Tehnične pomoči za OP EKP</i>, prednostne osi <i>Trajnostna raba in proizvodnja energije ter pametna omrežja</i>.</p>

PRAVNE IN STRATEŠKE PODLAGE

EU ZAKONODAJA	/
NACIONALNE PRAVNE PODLAGE	/
NACIONALNE STRATEŠKE PODLAGE	<p>Akcijski načrt za energetske učinkovitost za obdobje 2017–2020 (AN URE)</p> <p>Dolgoročna strategija za spodbujanje naložb energetske prenovne stavb (DSEPS) iz leta 2015 in njena dopolnitev iz leta 2018</p> <p>Dopolnitev Dolgoročne strategije za spodbujanje naložb energetske prenovne stavb (Dopolnitev DSEPS)</p> <p>Akcijski načrt za obnovljive vire energije za obdobje 2010–2020 (AN OVE)</p>

Operativni program za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020 (OP EKP)
 Celoviti nacionalni energetske in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), za obdobje 2021–2030
 Dolgoročna strategija energetske prenove stavb do leta 2050 (DSEPS 2050)

IZVAJANJE INSTRUMENTA V LETU 2020

POTEK IZVAJANJA

Projektna pisarna je leta 2020 izvajala naslednje naloge:

- februarja je objavila tri razpise/povabila za energetske prenove stavb občin (JOB-2020), stavb širšega javnega sektorja v lasti države (ŠJS 2020) in stavb ožjega javnega sektorja (OJS 2020). Oktobra je potem za vse tri ciljne skupine objavila nov razpis oz. povabili (JOB_2021, ŠJS 2021 in OJS 2021);
- objavila je nov poziv k oddaji prijave za sofinanciranje izdelave tehnične in ekonomske dokumentacije za projekte energetske prenove javnih stavb iz sredstev mednarodne tehnične pomoči, imenovan ELENA 2020 (projekt GovDER);
- vodi pripravo in spremlja izvedbo pilotnih projektov; trije pilotni projekti so že končani, eden je v teku in bo predvidoma končan leta 2022, peti pilotni projekt, predvidena je bila celovita energetska obnova večstanovanjske stavbe po merilih skoraj ničenergijske prenove, pa ne bo izveden;
- prenovila je vse dokumente z navodili za izvajanje operacij energetske prenove javnih stavb (navodila in tehnične usmeritve za energetske prenove javnih stavb – prenovljeno septembra 2020; navodila za delo posredniških organov in upravičencev pri ukrepu energetske prenove stavb javnega sektorja – prenovljeno februarja in septembra 2020; podrobnejše usmeritve javnim partnerjem pri ukrepu energetske prenove stavb javnega sektorja – prenovljeno septembra 2020; priložnik upravičenih stroškov pri ukrepu energetske prenove stavb javnega sektorja – prenovljeno septembra 2020);
- objavila je evidenco stavb v lasti in uporabi ožjega javnega sektorja na dan 1. 10. 2020.

Energetska prenova javnih stavb se spremlja na ravni razpisov oz. povabil in preko informacijskega sistema e-MA, ki je namenjen podpori izvajanju evropske kohezijske politike in je v pristojnosti SVRK. V njegovem okviru se spremlja tudi doseganje kazalnikov iz OP EKP.

Glej tudi instrumente: *Energetsko pogodbeništvo* (poglavje *Stavbe – splošno*), *Demonstracijski projekti* (zvezek *Večsektorski ukrepi*) in *Nepovratne investicijske finančne spodbude za energetske sanacije stavb v javnem sektorju, usmerjene v povečanje deleža projektov izvedenih z energetske pogodbeništvo* (poglavje *Stavbe – javni sektor*).

DOSEŽENI UČINKI

Učinki instrumenta so posredni, zato njihovo spremljanje ni predvideno.

PREDVIDENO IZVAJANJE INSTRUMENTA V OBDOBJU 2021–2022

PREDVIDENO IZVAJANJE

V letu 2021 je projektna pisarna do zdaj:

- februarja objavila navodila za pripravo vlog za neposredno potrditev operacij energetske prenove stavb zdravstvene infrastrukture posebnega pomena zaradi COVID-19 v sklopu pobude React-EU. Viri za izvedbo projektov so zagotovljeni v okviru OP EKP, prednostne osi 15 za spodbujanje odprave posledic krize v okviru pandemije COVID-19 in

- priprave zelenega, digitalnega in odpornega okrevanja gospodarstva. Predvidoma bo izvedenih 6 operacij v skupni vrednosti 80 milijonov evrov;
- v začetku julija 2021 objavila, da namerava v okviru povabil ŠJS 2021 in OJS 2021 objaviti dodatni rok za oddajo vlog, ki bo predvidoma 24. januar 2022. Podobno namerava dodatni rok za oddajo vlog objaviti tudi v okviru razpisa JOB_2021, kjer je predviden dodatni rok 31. januar 2022;
 - ponovno posodobila evidenco stavb v lasti in uporabi ožjega javnega sektorja; 30. 4. 2021 je bilo v evidenco vključenih 522 stavb oz. delov stavb s skupno tlorisno površino 957.014 m².

V *DSEPS 2050* je za leto 2021 načrtovano, da bo projektna pisarna nadgradila obstoječa navodila in vzorčno dokumentacijo, ki se nanaša na izvedbo projektov energetske prenove javnih stavb, pospešila pripravo projektov celovite energetske prenove javnih stavb, in sicer z zagotavljanjem strokovne podpore pri določanju prednostnih projektov, pripravi teh projektov, opredelitvi izvedbenega modela, spremljanju in verifikaciji prihrankov energije itd., aktivno razvijala in spodbujala nove finančne modele za spodbuditev prenove javnih stavb in pogodbenega zagotavljanja prihrankov energije ter zagotovila vzpostavitev sistema kakovosti za projekte energetske prenove javnih stavb. Za izvajanje nalog pospeševanja priprave in izvedbe prednostnih energetskih prenov oziroma prevzem vloge systemskega pospeševalca projektov ter skrbnika programa kakovosti se mora projektna pisarna kadrovske okrepiti.

V skladu z *NEPN* je dodatno predvideno še bolj ciljno usmerjanje spodbud v okviru razpisov/povabil OP EKP v doseganje ciljnega deleža OVE in s tem zagotavljanje dodatne proizvodnje toplote iz OVE v javnem sektorju.

PREDVIDENI UČINKI Učinki instrumenta so posredni, zato njihovo spremljanje ni predvideno.

PRIPOROČILA ZA ODLOČANJE

Zaradi izkušenj, pridobljenih v okviru izvajanja energetske prenove stavb javnega sektorja, je smiselno, da vlogo systemskega pospeševalca teh projektov prevzame ravno projektna pisarna. Zastavljeni cilji za zmanjševanje rabe energije in emisij TGP v stavbah javnega sektorja do leta 2030 so zahtevni, zato bo morala projektna pisarna obseg svojih aktivnosti v skladu s smernicami iz *NEPN* in *DSEPS 2050* razširiti in čim prej začeti z njihovim izvajanjem. Za izvajanje novih nalog se mora pisarna nujno kadrovske okrepiti.

VIRI PODATKOV

- MzI DE, Projektna pisarna za energetske prenove javnih stavb
- MzI, Portal energetika, Projektna pisarna za energetske prenove javnih stavb (<http://www.energetika-portal.si/podrocja/energetika/energetska-prenova-javnih-stavb/projektne-pisarna/>)
- MzI, Portal energetika, Javne objave (<http://www.energetika-portal.si/javne-objave/>)
- Dolgoročna strategija energetske prenove stavb do leta 2050 (DSEPS 2050), Vlada RS, februar 2021 (https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/dseps/dseps_2050_final.pdf)

DATUM PRIPRAVE

30. avgust 2021